

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
92. (1157.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1751 ▼
1 amerikai dollár	3,2901 ▲
100 magyar forint	1,5243 ▲

Aktuális 2**Répás Zsuzsa az „új Gémesi”**

Répás Zsuzsát, a Fidesz külügyi kabinetjének titkárát bízza meg Orbán Viktor kormányfőjelölt a határon túli magyarság ügyének koordinációjával – tudtuk meg lapunk. Információnk szerint Répás a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium keretében létrehozott szakállamtitkárság élén foglalkozna a feladattal.

Társadalom 7**Nyolcadikosok matekvizsgálója**

Kétszáz ezer végzős általános iskolás vizsgázott tegnap matematikából országsszerte: a nemzetközi szabványok szerint összeállított tesztet közepes nehézségűként értékelték a szakemberek. Végleges eredményt egy héten belül hirdetnek.

Média 9**Leáldozott Stohl csillaga?**

Új színész veszi át Stohl András szerepét a Duna Televízióban ősszel műsorra kerülő *Tízvonásban* című krimisorozatban. A jó nevű színész „le-cserélésre” a május 8-án okozott, személyi sérüléssel járó közlekedési baleset miatt volt szükség.

Vezércikk 3**Görögtűz**

Az alkotmányjogász és egyetemi tanár kormányfő alighanem emlékszik az amerikai alkotmány bevezetőjének indítására: We the People. Azaz, mi, a nép. És ahogyan az alkotmány a nép nevében

fogan, ugyanúgy kellene azt követnie minden törvénynek és minden intézkedésnek. Ahogyan most döntöttek és ahogyan ezt a döntést le akarják nyomni a többség torkán, az bizony nincs a nép nevében. ▶

Székedi Ferenc

Nyugdíjasok forradalma

Általános sztrájkba lépnek a bércsökkentések ellen tiltakozó szakszervezetek**„Le a diktátorral!” Az államelnöki hivatal előtt tegnap tüntető idős emberek közül sokan panaszkodtak a rendfenntartók brutalitására**

Fotó: Tofán Levente

Ez a generáció lakótelepeket, stadionokat, gyárakat épített. Ne temessétek el élve a nyugdíjasokat! – skandáltak tegnap azok a nyugdíjasok, akik a Cotroceni-palota előtt tiltakoztak a jövedelemcsökkentések ellen. A tüntetésen egy idős férfit a rendfenntartók rabszállító autóba tuskoltak, többüket pedig a mentők szállítottak el. Eközben a pedagógusok és az egészségügyben dolgozók példátlan mértékű tüntetессorozat, május végétől általános sztrájkot helyeztek kilátásba. A tegnap üléselő kormány viszont – az eddig bejelentett megszorító intézkedéseket kiegészítendő – kiterjeszteni a karcsúsítási programot. **4., 6. és 7. oldal ▶**

„Last minute” adóbevallás

▶ Bár csupán három munkanap maradt hátra a május 17-re kitűzött határidőig, meglepően kevesen lézengenek az adóhivatalok folyosóin. Bár tíztől száz lejjig terjedő bírságra számíthat az, aki elmulasztja az adóbevallást időben eljuttatni a hivatalhoz, az alkalmazottak nem tartanak attól, hogy százazretket kell majd késési illetékkel büntetniük. Tapasztalataik szerint mindenki „az utolsó száz méteren” fog neki az ügyintézésnek. Bár idén könnyítést jelent, hogy az ügyintézés nemcsak személyesen, illetve ajánlott postai küldeményként lehet lebonyolítani, hanem újabbban interneten is – ez utóbbi módhoz hátránya, hogy használatához be kell szerezni az úgynevezett elektronikus aláírást. **6. oldal ▶**

Új lakó a Downing Streeten

▶ David Cameron vezetésével tegnap megalakult a brit politikatörténet első kétpárti konzervatív-liberális kormánya. A Konzervatív Párt vezetőjét ked-

den este kérte fel II. Erzsébet királynő a kormányalakításra, miután Gordon Brown lemondott a miniszterelnöki tisztségről.

2. és 4. oldal ▶

David Cameronnak Erzsébet királynő sok sikert kívánt

Fotó: Agerpres

Gyengült az ANI hatásköre**Cseke Péter, Moldován Árpád Zsolt**

▶ Váratlanul nagy többséggel fogadta el a szenátus plénuma az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvénytervezetet, miszerint a közméltóságok vagyoni- és érdeklátározatait begyűjtő és vizsgáló testület jelentősen meggyengült hatáskörökkel folytathatja tevékenységét. A csupán egy ellen-szavazattal és egy tartózkodással megszavazott jogszabály szerint az ANI ezentúl nem nyomozhat a vagyonyilatkozatok ügyében, csak értesítheti az ügyészséget és az adóhatóságot, amennyiben törvénytelenséget észlel.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Röviden

Meghalt egy román katona Afganisztánban

Az amerikai nagykövetség, Traian Bănescu államfő és Emil Boc kormányfő is részvétét fejezte ki annak a román katonának, aki tegnap reggel vesztette életét Afganisztánban. A nő és egy gyermekes brassói illetőségű Leu Sandu Valerică tizedes, a tizenharmadik román katona, aki a 2002-ben kezdődő háborúban életét vesztette.

Incze Zoltán az Országos Talajjavító Hatóság vezérigazgatója

Incze Zoltánt nevezte ki az Országos Talajjavító Hatóság vezérigazgatójává Mihail Dumitru mezőgazdasági miniszter. Az RMDSZ támogatását élvező Incze 1954. február 26-án született Marosvásárhelyen. Egyetemi tanulmányait a jászvásári George Asachi Egyetem hidrotechnikai karán, talajjavítási szakon végezte (1979-1982), ugyanitt másoddiplomázott terület- és vidékfejlesztési szakon (1994-1998). 1992-től az IEELIF Hargita székelődvarhelyi kirendeltségének vezetője, 2004-től a csíkszeredai TERRA Rt. adminisztrátora. Szintén 2004-től az Országos Talajjavító Hatóság vezetőtanácsának tagja.

Békéssy Erzsébet ismét a Szatmár megyei környezetvédelem élén

Ha egyelőre ideiglenesen is, de visszakerült a Szatmár Megyei Környezetvédelmi Felügyelőség élére Békéssy Erzsébet, akit egy éve a demokrata-liberálisok egy olyan ügyvéddel cseréltek le, aki soha nem dolgozott a szakterületen. Mint lapunk is közölte, az alkotmánybíróság nemrég megsemmisítette azokat a korábbi igazgatói kinevezéseket, amelyeknél kiderült, hogy az illető személy nem dolgozott az adott szakterületen. A vegyész mérnök és ökológus végzettségű Békéssy Erzsébet nem tart egy újabb versenyvizgatótól, s mint lapunknak elmondta, ha kinevezik, tudja mi a teendője.

A pápa a keresztény hagyományok megőrzését szorgalmazza

Portugália dicső múltját felidézve a keresztény gyökerekhez való visszatérést sürgette tegnap Lisszabonban a katolikus egyházfő. Az ibériai országban tett látogatásának második napján XVI. Benedek a portugál kulturális élet vezető személyiségeivel találkozott. Hozzájuk intézett beszédében rámutatott: a mai, gyorsan változó világban se tévesszék szem elől a hagyományokat a történelmet és hazájuk kulturális örökségét.

Tűzharc a macedón-koszovói határon több halottal

Több órás tűzharcot vívtak rendőrök és fegyvercsempészek tegnap hajnalban a macedón-koszovói határon, a tűzharcban négy bűnöző meghalt – közölték a hatóságok. Az Alsat albán kereskedelmi televízió szerint az összecsapás három órán át tartott. Ivo Kotevski rendőrségi szóvivő azt mondta, hogy a négy csempész fegyvert próbált átvinni a határon Radusa település közelében a szomszédos Koszovóba, de a rendőrök lecsaptak rájuk.

A megbuktatott kirgiz elnök hívei tüntettek Biskekben

A hatalomból kiszorított Kurmanbek Bakijev volt kirgiz elnök hívei tegnap Biskek központjában a parlament feloszlata ellen tüntettek. Bakijev Ak-Zsol pártjának és a kirgiz kommunista párt mintegy háromezer híve a parlament előtt gyűlt össze, ahol több száz ember éppen az áprilisi összecsapások áldozatait gyászolta. A tüntetők közül egyesek a parlament hatalmának visszaállítását követelték. Omurbek Tekebajev, az átmeneti kormány miniszterelnök-helyettese április végén közölte, hogy Kirgizisztánban október 10-én parlamenti és valószínűleg elnökválasztást is tartanak.

Martonyi–Lajcák: nyíltan, baráttian

MTI

Miroslav Lajcák szerint Pozsonynak és Budapestnek is érdeke, hogy a szlovák kormány megalakulása után azonnal legfelső szintű párbeszéd induljon el a szlovák és a magyar kormány között. „Érdekünk, hogy a szlovák kormány megalakulása után a két kormány között legfelső politikai szinten rendszeres párbeszéd kezdődjön” – jelentette ki a szlovák külügyminiszter tegnap Pozsonyban, miután Martonyi János, leendő magyar külügyminiszterrel tárgyalt. A kijelölt magyar külügyminiszter néhány órás látogatást tett Pozsonyban. Lajcákon kívül

találkozott Csáky Pállal, a Magyar Koalíció Pártjának elnökével is. „Jó és baráti kapcsolatokat akarunk építeni továbbra is Szlovákiával. A nemzetközi politikai kérdések túlnyomó többségében azonos, vagy egymáshoz közeli az álláspontunk” – fejtette ki Martonyi.

A találkozáson, amelyet mindkét politikus „nyíltan, baráttian és hasznosnak” minősített, a felek részletesebben két témával foglalkoztak: a szlovák államnyelvtörvénnyel és a magyar állampolgársági törvény tervezett módosításával.

A szlovák diplomácia vezetője szerint Pozsonyt nyugtalanítja a magyar állampolgársági tör-

vény módosítása, amely lehetővé teszi a szomszédos országokban élő magyarok kettős állampolgárságát. „Azt, hogy a törvényt a szlovák szervekkel való konzultációk nélkül fogadják el, Szlovákia nem tekintheti baráttian lépésnek” – jelentette ki Lajcák. „A magyar fél tudomásul vette, és értekez a szlovák álláspontot” – jegyezte meg Martonyi. Beismerte, hogy a felek között bizonyos „megközelítések és érzékenységek” területén „mély, mondhatni történelmi gyökerű eltérések” vannak. „A mi véleményünk az, hogy kölcsönösen tekintettel kell lennünk ezekre az érzékenységekre” – húzta alá Martonyi.

Miroslav Lajcák tegnap még „nem hivatalosan” fogadta Martonyi Jánost Pozsonyban

Fotó: MTI

Konzervatív-liberális brit kormány alakult

Hírösszefoglaló

Kinevezte a belső kabinet kulcstárcáinak vezetőit tegnap, teljes munkanapján David Cameron brit miniszterelnök. Cameron, a Konzervatív Párt vezetője a brit politikátörténet első kétpárti konzervatív-liberális kormányának és a II. világháború utáni időszak első brit koalíciós kabinetjének élén áll a keddi éjszakai váltás óta. Az új kabinetben Nick Clegg, a Liberális Demokrata Párt vezetője a miniszterelnök-helyettesi tisztséget tölti be.

Cameron és Clegg tegnap délután, a Downing Street-i miniszterelnöki hivatal kertjében megtartotta első, közös sajtóértekezletét. A miniszterelnök kijelentette: egyetlen újkori brit kormány sem örökölt a jelenlegihez hasonló, „rettenetes” gazdasági helyzetet. Cameron szerint az éppen tegnap közzétett friss munkanélküliségi adatok is tanúsítják, hogy „mekkora emberi árat kell fizetni az elmúlt évtized gazdasági hibáiért”. Az adatsor szerint a márciussal zárult negyedévben 2,5 millió fölét, 1994 vége óta nem mért szintre emelkedett a bejegy-

zett állástalanok száma Nagy-Britanniában. Nick Clegg miniszterelnök-helyettes a sajtóértekezleten – arra az újságírói felvetésre, hogy például a toryk jobbszárnya és a liberálisok balszárnya „mérhetetlen távolságra” van egymástól – elismerte, hogy a két párt koalíciós együttműködésének „vannak nagy kockázatai”, de szavai szerint „újfajta kormányzati rendszer” jött létre, amely „a stabilitás forrása lesz”, és a kormány „radikális reformokat hajt végre, ahol ez szükséges”.

Gordon Brown, eddigi brit kormányfő keddi este nyújtotta be lemondását II. Erzsébet királynőnek a miniszterelnöki tisztségről. Cameron szintén keddi este, a londoni Buckingham-palotában kereste fel a királynőt, aki kormányalakítással bízta őt meg, miután a konzervatívok – jóllehet abszolút többség nélkül – megnyerték a múlt csütörtökön tartott parlamenti választásokat. Gordon Brown családjával együtt kedden ki is költözött a Downing Street-ről – ahol pénzügyminiszterként és miniszterelnökként összesen 13 évig lakott –, és repülőgéppel skóciai választókerületi otthonában utazott.

Légi katasztrófa Tripoliban: egy holland kisfiú túlélte

Hírösszefoglaló

Százhárom ember – 92 utas és 11 főnyi személyzet – életét veszítette, amikor a líbiai főváros légikikötőjében leszállás közben lezuhant az al-Afriqija (Afriqiyah Airways) líbiai légitársaságnak a dél-afrikai Johannesburgból érkező utasszállító gépe – közölték a reptér biztonsági szolgálatán. Egy kiskisgyerek csodával határos módon túlélte a líbiai repülőgép lezuhanását – tájékoztatta az MTT-t Marton Béla tripoli magyar nagykövét, aki közölte, hogy a halottak

között nincs magyar. Mint mondta, a gép nem robbant fel leszállás közben, hanem a földnek csapódott. Mohammed Zidán líbiai közlekedési miniszter sajtóértekezletén azt közölte, hogy a túlélő gyermek egy tízéves holland kisfiú. Egy tripoli kórházba vitték, sérülései nem életveszélyesek – mondta el a miniszter.

Egy repülőtéri illetékes azt közölte, hogy a gépen 22 líbiai állampolgár tartózkodott, a többiek különböző nemzetiségűek voltak. Román állampolgárok nem voltak közöttük.

A túlélő egy tízéves kisfiú, sérülései nem életveszélyesek

Fotó: Agerpres

Répás Zsuzsa az „új Gémesi”

Cseke Péter Tamás

Répás Zsuzsát, a Fidesz külügyi kabinetjének titkárát bízza meg Orbán Viktor kormányfőjelölt a határon túli magyarság ügyének koordinációjával – tudta meg lapunk fideszes forrásokból. Információink szerint Répás a Navracsics Tibor vezette Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium keretében létrehozott szakállamtitkárság élén foglalkozna a feladattal, annak ellenére, hogy Orbán Viktor leendő kormányában a nemzetpolitikáért Semjén Zsolt általános miniszterelnök-helyettes felel majd. A Fidesz külügyi kabinetje „szürke eminenciásának” tartott államtitkár-jelölt nem erősítette meg, de nem is cáfolta meg lapunk információit. „Az új kormány megalakulása előtt illetlenség lenne erről nyilatkoznom. Egy-hét két hét múlva alakul majd ki a kabinet végső struktúrája, addig nem kívánom kommentálni a kinevezésemről szóló híreket” – mondta az *Új Magyar Szónak* Répás Zsuzsa. A jelölt neve kevésbé ismert Erdélyben. A romániai magyar sajtó legutóljára 2006-ban írt róla, amikor Németh Zsoltot – a külügyi államtitkári tárca jelenlegi várományosát – elkísérte a Bálványosi Nyári Szabadegyetemre, hazatérve pedig súlyos autóbalesetet szenvedett. Mint ismert, a határon túli magyarság ügyével a jelenlegi kormányban Miniszterelnöki Hivatal Kisebbség- és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkárság foglalkozik, Gémesi György szakállamtitkár vezetésével. Azt nem tudni még, hogy az új kormány mit őriz meg a szakállamtitkárságból. Orbán Viktor Fidesz-elnök kabinetje várhatóan május 20-a után alakul meg.

Gyengült az ANI hatásköre

A szenátus elfogadta a feddhetetlenségi ügynökségről szóló törvényt

Folytatás az 1. oldalról

Az eredetileg benyújtott 62 módosító indítvány közül a plénum csupán kettőt emelt be a végső dokumentumba: az egyik szerint a közhivatalért indulók megválasztásuk előtt nem kötelesek vagyonnyilatkozatot tenni, a másik pedig lehetőséget adna az érintetteknek, hogy még az ANI-vizsgálat megindítása előtt módosíthassák nyilatkozatukat. A törvénytervezet legfontosabb módosítása a képviselőházban elfogadott változathoz képest, hogy megszűnének a táblabíróságok mellett működő ügynevezett nyomozó bizottságok. A két bíróból és egy ügyészből álló testületnek jogában állt volna kényélyezni az érintettek vagyonának elkobzását. „Ez erkölcsstelen és alkotmányellenes lett volna. Hasonló bizottságok alakultak Romániában 1968-ban, és nagyon sok ember életét megkeserítették. Ugyanakkor alkotmányellenes, hiszen az alaptörvény szerint rendkívüli bíróságok létrehozása tilos a romániai igazságszolgáltatásban” – magyarázta Frunda György RMDSZ-es képviselő azt, hogy miért törölték a szenátorok a képviselőházban megszavazott indítványt.

Frunda: túlmegyünk az európai gyakorlaton

„Nem tettünk egyebet, mint alkotmányos mederbe tereltük az ügynökség működését” – kelt a tegnapi elfogadott törvény védelmére Frunda György RMDSZ-es szenátor, akinek a nevéhez több módosító indítvány is fűződik, és akit a civil szervezetek azzal vá-

dolnak: jelentős mértékben hozzájárult az ANI hatáskörének megnyírbálásához.

A politikai az ÚMSZ-nek elmondta, az ANI a módosított törvény életbelépése után is „az marad, ami volt”: önálló intézmény, amely összeveti a köztisztviselők vagyonnyilatkozatait, s ha fennáll a törvénytelen vagyongyarapódás gyanúja, felkéri az illetékes szerveket, azaz az adóhatóságot és az ügyészséget, vizsgálják ki az ügyet. A szenátor ugyanakkor emlékeztetett: egyetlen európai országban sem hoztak létre hasonló intézményt. „Más országban is be kell számolniuk vagyonukról a politikusoknak. Ám nézzék meg például David Cameron új brit kormány-

fő vagyonnyilatkozatát, jóval kevesebb adatot tartalmaz, mint a romániai honatyáké” – mondta Frunda azzal a váddal kapcsolatban, hogy a módosított törvény eldugja a nyilvánosság elől a politikusok vagyonát.

A családi ékszereket nem fogják leltározni

Frunda ugyanakkor fenntartja: a köztisztviselők birtokában lévő ékszerek, műtárgyak leltára nem tartozik a nyilvánosság elé. „Mindezek az érintettek családi életéhez tartoznak. Soroljuk fel, hogy kinek, milyen festőtől, milyen festmény lóg melyik falán, s írjuk bele a vagyonnyilatkozatba azt is, hogy a kulcs a lábtörő alatt

van” – ironizált a szenátor, majd hangsúlyozta: mindezeknek az értéktárgyaknak a köztisztviselők titkosított vagyonnyilatkozatában szerepelniük kell.

Disszonáns kormánypárti

Az ANI-törvény heves ellenzője Iulian Urban demokrata-liberális szenátor, aki szerint a helyzet olyan, mintha „egy öreg, fogatlan pincsikutyának kellene megvédenie a nyáját száz kiéhezett farkastól”. A kormánypárti honatya nem értett egyet azzal sem, hogy kikerült a törvényből a nyomozóbizottságok felállítására, ugyanis szerinte az biztosította volna az információáramlást az ANI és az igazságszolgáltatás között. ◀

A szenátusban az RMDSZ-es Frunda György (jobbra) nyújtotta be a legtöbb módosító indítványt

Fotók: Tofán Leventé

Bizalmatlankodik a PSD

M. Á. Zs.

► Egyhangúlag szavazta meg a Szociáldemokrata Párt (PSD) országos végrehajtó tanácsa azt a határozatot, miszerint nem fog egy olyan kormányt támogatni, amelynek a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) is tagja, nem lép koalícióra ezzel az alakulattal, és csak előre hozott vagy rendes választások után hajlandó kormányzati felelősséget vállalni. A szavazást megelőzően Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök négy forgatókönyvet változó párttársainak a jelenlegi kormány megbuktatása esetében: közös kormányzás a PD-L-vel, nemzeti egységkormány vagy parlamenti többséggel rendelkező technokrata kabinet, közös kormányzás a PNL-vel és az RMDSZ-szel és előre hozott választások kiírása.

A megszavazott határozat kategorikusan elutasítja a kormány által összeállított költségcsökkentési csomagot, ugyanis ez „több millió embert áldoz fel”. Mircea Geoană, az alakulat volt elnöke azt javasolta, hogy indítsanak országos aláírásgyűjtést egy olyan petíció benyújtása érdekében, amely a kormány és Traian Băsescu államfő tudomására hozná, hogy a lakosság nem ért egyet a Nemzetközi Valutaalapnak küldendő szándéklevéllel. A

PSD országos végrehajtó tanácsa arról is döntött, hogy a kormány által kezdeményezett megszorítások miatt benyújtja azt a bizalmatlansági indítványt, amelynek elkészültét a napokban jelentették be. A PSD szerint a nyugdíjak 15 százalékos és a közalkalmazottak bérének 25 százalékos csökkentése igazságtalan és helytelen döntés. A szociáldemokraták továbbá elítélik Băsescu államfő „bohóckodását”, aki meg akarja osztani a meghozott rossz döntés felelősségét a péntekre összehívott Gazdasági és Társadalmi Egyeztető Tanáccsal (CES), különösképpen azután, hogy ismételtlen semmibe vette a parlament véleményét. Ponta szerint a szenátusi elnöki tisztség PSD-s kézbe kerülése volt az egyetlen eredménye a 2008-as kompromisszumnak, és arra kérte párttársait, hogy ne ismételjék meg az a hibát, hogy állami tisztségek büvöletében „összeállnak a PD-L-vel”.

Mint ismeretes, pár nappal előtt Crin Antonescu PNL-elnök ingerült hangon utasította el a PSD által elkészített bizalmatlansági indítvány aláírását és megszavazását, úgy érvelve, hogy ha nem volt szükségük a PNL-re a megfogalmazásnál, akkor ne legyen szükségük aláírásukra és szavazatukra se. ◀

Tanügyi bizottság: átmentek a kisebbségi paragrafusok

F. H.

► „Valamennyi, kisebbségeket érintő paragrafust elfogadtunk” – nyilatkozta tegnap lapunknak Farkas Anna-Lili, az alsóház oktatási szakkbizottságának RMDSZ-es tagja a készülő tanügyi törvény vitájáról. Mint ismeretes, egy héttel ezelőtt az okozott rövidzárlatot a testületben, hogy a koalíciós partner egyik képviselője megszavazta a jogszabálytervezet 37-es paragrafusának első fejezetében azt az ellenzéki módosító indítványt, miszerint ötödik osztálytól a kisebbségi diákok az állam nyelvén kötelesek tanulni Románia földrajzát és történelmét. Az RMDSZ erélyes fellépésének köszönhetően gond nélkül átment viszont az a kitétel, hogy a román nyelven kívül minden tantárgyat anyanyelvükön tanulhatnak a kisebbségi diákok.

„A képviselőház szakkbizottsága jóváhagyta az oktatási törvény kisebbségi felsőoktatásra vonatkozó 125. cikkelyét is, abban a formában, ahogyan azt az RMDSZ betervezte, azzal a 151. paragrafussal együtt, amely az anyanyelven történő doktori szintű képzést és a továbbképzés

lehetőségét szavatolja” – tájékoztatott Kötő József képviselő, a tanügyi bizottság alelnöke. Elmondta, ennek fontossága vitathatatlan, hiszen a felsőoktatási fejezet egyértelműen garantálja a kisebbségi nyelven való felsőoktatást, minden szinten, beleértve a doktori szintű képzést és a továbbképzést is, a szakterületekre vonatkozóan pedig nem tartalmaz semmilyen korlátozást. A törvénytervezet meghatározza a multikulturális és többnyelvű egyetemek státusát, azon belül pedig szabályozza a kisebbségi nyelvű tagozatok megszervezésének formáját, és biztosítja azok autonómiáját. A jogszabály ugyanakkor lehetőséget ad önálló karok létrehozására is a kisebbségek nyelvén, az alapfinanszírozás tekintetében pedig növelt koefficienszt ír elő azon diákok számára, akik anyanyelvükön folytatják tanulmányait.

„Ha a bizottság terminus szerint e hét végére befejezi munkáját, a törvény akár már jövő héten, de legkésőbb két hét múlva plénum elé kerülhet, vagyis tartható lesz a május 26-i határidő” – szögezte la az ÚMSZ-nek Farkas Anna-Lili RMDSZ-es képviselő. ◀

Görögtűz

Az államelnök és a kormányfő szerint azért kell mindenképp a kisebbségek sújtó megszorító intézkedéseket, a fizetés- és nyugdíjszökkentéseket meghozni, hogy az ország ki tudjon lábaltani a gazdasági válságból, tudja

Székedi Ferenc visszafizetni adósságait, és ne jusson csődbe. Csak hát egy kissé tágabb értelemben mit is jelent az ország? Bizony, az ország nem más, mint maga a nép, az a sok millió ember, akiket szűk érdekcsoportok és közpénzeket nem csupán megdondolatlannal, hanem olykor kimondottan korrupt módon elköltő érdekcsoportok nevében akarnak megsarcolni nem először és minden bizonnyal nem is utoljára. Az alkotmányjogász és egyetemi tanár kormányfő alighanem emlékszik a több mint kétszáz esztendővel ezelőtt elfogadott amerikai alkotmány bevezetőjének azóta már szállóigévé vált indítására: *We, the People. Azaz, mi, a nép. És ahogyan az alkotmány a nép nevében fog, ugyanúgy kellene azt követnie minden törvénynek és minden intézkedésnek. Márpedig ahogyan most döntöttek és ahogyan ezt a döntést mindenképpen le akarják nyomni a többség torkán, az bizony nincs a nép nevében. De nincs még a róza, a tulipán, a székfű vagy más politikai virágok nevében sem, mert a pártokat sem a vezető politikusok, hanem mindenekelőtt a nép alkotja. Ez a nép immár két évtizede nem csodákra, hanem mindössze arra vár, hogy egymást sűrűn váltó vezetői ne önmaguk érdekeit nézzék, hanem olyan jól működő államszerkezetet hozzanak létre, amely valóban a nép érdekében hozza meg döntéseit, a nép számára készít olyan elfogadható jövőképet, amelyben az egymást követő nemzedékek is bízhatnak, amely igazolja, hogy az ország a fejlődés és nem a visszafejlődés útján halad. Az ilyen államszerkezetet, az ilyen gazdaságot és társadalmat nem dönti romba, hanem csupán megvárja a válság, és képes önmagától talpra állni, ahogyan azt más országok teszik. Divattá vált manapság, hogy a görög példával ijesztgetik Románia lakosságát. Csakhogy nem szabadna feledni: bármilyen megszorító intézkedéseket is hoznak az Olümposz lábánál, a romániai piaci és fizetési helyzethez, a romániai életvitelhez képest Görögország még mindig elérhetetlen távolságban van. Ezért nem a görögtűzzel kellene játszani, hanem olyan válságkezelő intézkedéseket megfogalmazni, amelyek többek között az állami intézmények költségeinek lefaragását, a korrupció felszámolását, a közpénzek gátlástalan elköltésének jóval szigorúbb ellenőrzését célozzák meg, akár központi, akár megyei és helyi szinten. Mert ez valóban a nép érdekében történne.*

A nép fildoklik és parton álló vezetői azt várják, hogy saját hajánál fogva húzza ki önmagát az örvényből. Ez nem fog menni, de megtörténhet, hogy a víz alatt talál egy követ és megint a talpára áll.

Román lapszemle

Női mell formájú párnákat dobott piacra egy horvát cég. A tervezők szerint anatómiai formájának köszönhetően a párna tökéletes pihenést biztosít, ugyanis a két mell közé befészkelte fejét megfelelőképpen rögzíti. (Puterea) ► Az amerikai kutatók szerint a szénsavas üdítőket fogyasztók körében kétszer nagyobb a hasnyálmirigy-rák előfordulása. (Puterea) ► A romániai szabadkőművesek új vezetője egy bukaresti elektrotechnikai mérnök, aki szerint a páholyhoz mintegy ezren tartoznak. (Románia liberă) ► Az utazási irodáknál már megjelentek a 2011-es szilveszteri ajánlatok. A gazdasági válságra való tekintettel részletekben is lehet fizetni. (Evenimentul zilei) ► Spanyolországban 5 százalékkal csökken a közalkalmazottak bére június 1-jétől. (Evenimentul zilei)

Hitel – bizalmas megszorításokkal

A kormány alighanem elhallgatta volna, a sajtó azonban közzétette a Románia és az Európai Unió között megkötött hitelmegállapodás bizalmasnak szánt mellékletét.

Bogdán Tibor

► Traian Băsescu államfő a Nemzetközi Valutaalap Romániával foglalkozó képviselőivel folytatott bukaresti megbeszélések után csak a bukaresti illetékesek által vállalt kötelezettségek egy részét közölte a nyilvánossággal: a bérek, a nyugdíjak és a munkanélküliségi segély 25, illetve 15-15 százalékos csökkentéséről beszélt. A Románia és az EU között létrejött megállapodás záradékaként megszületett kiegészítő memorandumról azonban nem szólt, azt a sajtó szellőztette meg.

15 százalékos nadrágszínház

Ebből kiderült az is, hogy ugyancsak 15 százalékkal csökkentenek mindenfajta szociális juttatást, ugyanakkor befagyasztják az előrehozott nyugdíjaztatást, „ésszerűsítik a kórházak és isko-

lák”, valamint a közalkalmazottak számát, megvonják a 13. fizetést, megadóztatják az ebédjegyeket, a bankbetétek után járó kamatokat.

A kiegészítő memorandum további szigorításokat is tartalmaz, ezekről – a szociális megvonások miatti hatalmas felháborodás nyomán – alig esett szó ezekben a napokban. Mindezekre azért van most szükség, mert – a dokumentum szerint – Románia számottevően meghaladja az ideje évre tervezett, a bruttó hazai termék 6,4 százalékának megfelelő pénzügyi mérleghiányt, miután súlyosbodtak a gazdasági körülmények, nehézségekbe ütközött a költségvetési jövedelmek behajtása, mindenek nyomán pedig romlott a költségvetési kiadások oldala. A kiegészítő memorandumról egyértelműen kitűnik, hogy az utóbbi hónapokban számottevő negatív változás következett be a román gazdaságban, en-

nek következtében módosultak a 2010-re szóló gazdasági előrejelzések is. Így aztán, ha a korábban vázolt megszorító intézkedéseket nem ültetik gyakorlatba júniusig, illetve azok nem hozzák meg a kívánt eredményt, akkor „kiegészítő jövedelemnövelő intézkedéseket léptetnek életbe”, ideértve az adóterhek növelését is.

Szigorítás minden vonalon

A dokumentum a strukturális adóreformra vonatkozó intézkedéseket is tartalmaz. Eszerint „megfelelő ösztönzőket” alkalmaznak az adók és illetékek behajtásával megbízott felügyelők esetében az adójövedelmek gyarapítása érdekében. Emellett „tényleges akciókat” kezdeményeznek az adócsalás leküzdése céljából, hogy ily módon 2009-hez viszonyítva kétféle módon emeljék a luxusadókból befolyó jövedelmeket.

A pénzügyi szektor jobb ellenőrzéséért szavatolják azt, hogy a Román Nemzeti Bank képes legyen szembe szállni a pénzügyi stabilitást veszélyeztető kihívásokkal. Ugyanakkor meg kell szilár-

dítani a letétgarancia-alapokat, a hitelintézmények esetében fokozatosan fel kell számolni a készletli hitelvonalakat, mindemellett pedig biztosítani kell azt, hogy a hitelintézmények vezetőtanácsaiban és alkalmazottai között nincsenek olyan személyek, akik egyben a Letétgarancia Alap igazgatótanácsában is részt vesznek. Az ehhez szükséges szabályzat-kiegészítések idén szeptember végétől lépnek majd életbe.

A kiegészítő memorandum a pénzügyi stabilitás fontos elemeként határozza meg egyes olyan jogszabályok gyakorlatba ültetésének megakadályozását, mint az egyéni fizetéseket szabályozó törvény; ezek ugyanis aláaknáznák a hitel-fegyelmet.

A strukturális reformok sorában a dokumentumban ott szerepel annak kötelezettsége a román fél részéről, hogy negyedévenként legalább 2,5 százalékkal csökkentse a legveszteségesebb tíz nagy állami vállalat kintlévőségeit. Az erre vonatkozó intézkedéseknek az ideje esztendő harmadik negyedétől kell majd érvényt szerezniük.

A dokumentumot egyébként az Európai Közösség

nevében az Európai Bizottság tagja, Ollie Rehn, a román fél képviselőjében pedig Emil Boc miniszterelnök, Sebastian Vlădescu pénzügyi tárcavezető, valamint Mugur Isărescu, a Román Nemzeti Bank kormányzója írta alá.

Románia esetében a kiegészítő memorandum a román törvénykezés által előírt belső procedúrákat követően lép érvénybe. Módosítása csak a két fél közös beleegyezésével lehetséges, a dokumentum szerves részévé váló addendum formájában.

Semmi sem biztos?

Persze, amint azt a Nemzetközi Valutaalap romániai képviselőinek bukaresti tárgyalását követően Traian Băsescu több alkalommal is hangzottatta, voltaképpen semmi sincsen még véglegesen rögzítve. A román államfő (és nyomában Emil Boc miniszterelnök) ugyan úgy tartja, hogy a lehető legjobb változatot (illetve a kisebbik rosszat) választották, nem zárkozik el attól, hogy adott esetben más forgatókönyv mellett döntsének. Ez a bukaresti illetékesek elképzelései szerint természetesen a jelenleg 19 százalékos hoz-

záadottérték-adó és a 16 százalékos egységes adókulcs 24, illetve 22 százalékra történő felemelése lenne, ami rendkívül fékezne a gazdasági gyarapodást, a magán-szektor talpra állását, a szakszervezeti vezetők viszont további lehetőségeket is megvalósíthatónak tartanak. Az bizonyos, hogy mindenfajta változást ismét meg kellene tárgyalni a valutaalap illetékesekkel, akik maguk is világosan kifejtették: ők csak az általános irányvonalakat vázolják fel, a konkrét lépésekről a romániai illetékesek határoznak. A valutaalap romániai küldöttségének vezetője, Jeffrey Franks nem is titkolta, hogy az általa képviselt nemzetközi pénzügyi szervezet a román kormány által elfogadott intézkedéscsomagnál jóval kiegyensúlyozottabb javaslatot terjesztett Bukarest elé.

Gazdasági megfigyelők egy része úgy véli, sok függ majd attól, hogy milyen elhatározásra jut a pénteken összeülő Gazdasági és Társadalmi Tanács, amelyben a munkáltatók, az országos szakszervezeti szövetségek illetve a kormány egyaránt 15-15 képviselővel van jelen. ◀

Új lakó a Downing Street 10. szám alatt

Konzervatív és fiatal: ez a két jelző illik a legjobban Nagy-Britannia új miniszterelnökére. Bár a választás eredményei nem tükrözik eléggé, az ország népe szereti új vezetőjét, aki első szavaival elődeinek mondott köszönetet a nehéz helyzetekben történt kiállásért.

Gyulay Zoltán

► A nemzetközi sajtó máris odavan értük: új lakók költöznek Londonban a Downing Street 10. alá. A konzervatív David Cameron – oldalán üdítő nejjével, Samanthaival – szűk kétszáz esztendő (1812) óta a legfiatalabb brit miniszterelnök, aki mindemellett országa történelmében hetven év után először kényyszerül arra, hogy ne egyedüli pártjával, hanem koalícióban alakítson kormányt.

„Sugárzó pár”

A világ legrégebbi parlamenti demokráciájában (hogy egy királyság miért lehet a legdemokratikusabb intézmény, külön tanulmányt is megérne), ahol a hagyományokra épül fel az élet, sajátos koreográfiája van bármely kormányváltásnak. És haladjon bármerre is ez a világ, ezekhez a tradíciókhoz a britek felettlébb ragaszkodnak. Az előírt „táncrend” szerint rezidenciájától a hivatalban lévő miniszterelnök a gyalog alig negyedóránnyira eső

Buckingham-palotába hajt, és saját maga terjeszti be az uralkodónak az utódra tett javaslatát. Amit a koronás fő – Alkotmány szerint nem is tehet mást – elfogad, és szinte gyaloglási idő elteltével meg is bizza az ajánlott személyt. A távozó kormányfő átül egy egészen más színű gépkocsiba, és az ő korábbi, védett autóján már az új hajtát vissza a Downing Street 10-be. Ez történt kedden.

Sugárzó pár, a brit Kennedyk – ezzel a szalagcím-mel jelentek meg a szerdai lapok a ködös (de már ez a jelző sem igaz) Albionban. Egy 43 esztendő „első miniszter” és 39 éves neje hivatott arra, hogy újrafesse a szigetország politikáját éppúgy, mint arcukat. A toryk (számukra is) hosszas időre kerültek ki ezt megelőzően a hatalomból: a munkáspártiakat háromszor is győzelemre vezető Tony Blair, majd pedig az öt követő, de választáson soha meg nem méretett Gordon Brown mindösszesen tizenhárom évig irányította Nagy-Britannia szeke- réit, kezdetben látványos si-

A győzelem mámore. David Cameron, Nagy-Britannia új miniszterelnöke

kerekkel, utóbb azonban legalább ilyen gazdasági és külpolitikai kudarccokkal fűszerezve.

„Nagy kihívások előtt”

Cameron 2005-ben kaptalta magát a konzervatív párt elnöki székébe. Nem tétovázott: azonmód hozzáfogott a modernizáláshoz, s minden elkövétett – tegyük hozzá: sikerrel –, hogy a torykat megszabadítsa az emblemikus „Vaslady”, Margaret Thatcher miniszterelnök által

rögzített képmástól. A Cameron-házaspárt késelem nélkül úgy fogadták az európai politika színpadán, mint az igazi sztárokat. Bár egyikük sem dicsekedhet olyan múlttal, mint Nicolas Sarkozy és Carla Bruni, a britek igazán szeretik, mert nem osztják meg őket, mi- ként a csatorna innenső partján élő kollégáik. Nem titkolják, hogy bár ideológiai nézeteikben vannak különbségek, példaképüknek az Egyesült Államok néhai elnökét, John Fitzgerald Kennedyt és nejét,

Jacquiline Lee Kennedy-Bouvier-t tartják. Az 1961-ben hivatalba lépett és 1963-ban meggyilkolt Kennedy – melleleg katolikus ír gyökerekkel – az Egyesült Államok legifjabb elnöke volt, és fiatalos stílusával egy egész nemzet életérzéseire gyakorolt máig nem múló hatást, méghozzá igencsak nehéz időkben.

A britek új kormányfője ugyanezt tűzte ki célul maga elé: szándéka szerint mindent elkövet majd, hogy országa fölfelé ívelését szolgálja. Amikor elfogadta a király-

nő felkérését, tömören ennyit mondott: „nagy kihívások előtt” áll. Nem egyébre célozott, mint országa drámai gazdasági helyzetére, valamint az államadósság kézben tartására. Nem kevesebb, mint 163 milliárd font (csaknem 800 milliárd lej) vár ledolgozásra.

„A teljes kívülálló”

Cameron nélkülözötte a győzelmi pózokat, csupán a feladatokról beszélt. Britektől és konzervatívoktól (konzervatív britektől) elvárható módon legelsőként is köszönetet mondott a távozó miniszterelnöknek, Gordon Brownnak és közvetlen elődjének, Tony Blairnek mindazért, amit a szigetország felszínén tartásáért tett. Nagyvonalúan nem ejtett szót arról, hogy ugyanezek a cselekedetek mennyiben járultak hozzá a süllyedéshez is: a visszafelé motogató azokon a tájakon valahogy nem szokás.

Teljes kívülállóként lépett be (vissza) ebbe a politikai színtérbe a hajdan szebb időket látott liberális párt, elnöke, Nick Clegg miniszterelnök-helyettesként játszhatja el a mérleg nyelvét. Európában ez a szerep már-már kötelezően a szabadgondolkodásúaknak jut, bár gyakorlatilag egymást nem teljesen lefedő ideológiával: így van Németországban, ez történt évekig Magyarországon, és ne feledjük, hangjuk meghatározó Romániában is. ◀

Lap-top

A nap címe. Legyen szigorítás, de a klientéla számára is, Andreea Pora, *Revista 22*.

Magyarzat. A szerző felsorolja a túlköltekés néhány adatát, hogy elmondhassa: „a kormányfőnek és a miniszterelnöknek ebben az esetben igaza van”. Utána azonban jön az, amit a címben állít. Andreea Pora véleménye Emil Bocról nem jó. (Senki sem hiszi el neki, hogy a klientéla „eleven húsába vág, miután eddig nem tette”) A viszonylagos meglepetés most következik: az államfő már-már feltétlenül tűnő híve, mediátikus prókátora, most Basescuban is talál hibát, sőt „eredendő bűnt”: újra Bocot, a „pártérdek rabját” nevezte ki miniszterelnöknek. Véleményünk szerint ennél van nagyobb bűne is a kedvencének: ugyanezen pártérdek rabjaként maga vezényelte le a katasztrófát (gyakorlatilag Bocotól átvéve a kormánybotot), amelybe az ország jutott.

Iliescunak megint igaza van. Az *Azi* idézi Ion Iliescu véleményét: Traian Basescu kiállása és az a tény, hogy a kormány nevében (sőt helyett!) beszélt „alkotmányellenes tett”, amely egyszerű bábót csinál a kormányból.

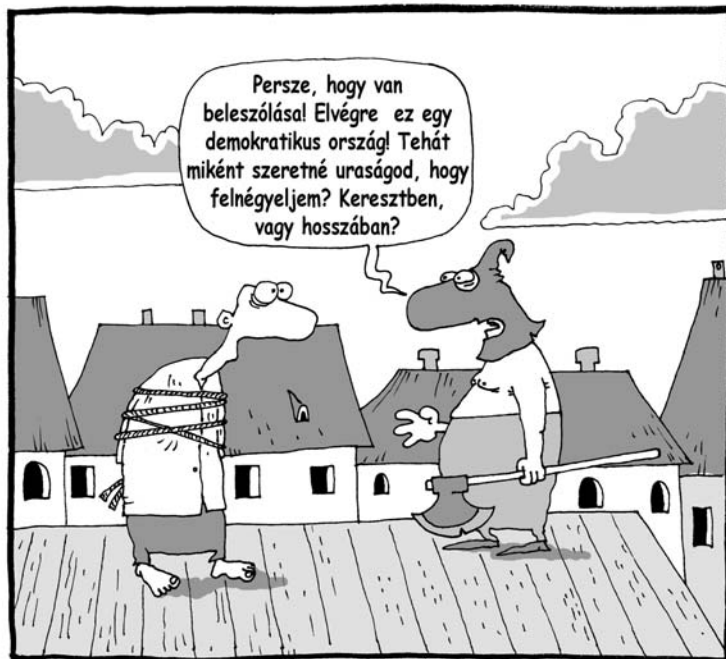
Elpuskázott randevúk. Hadüzenetek. Hasonlóan Karinthy pincéréhez, aki először sokáig nem jött, és aztán nem jött egyáltalán, Mircea Geoană – szintén az *Azi*-ban olvasuk – kijelentette, hogy mostantól ő és párta az államelnök egyetlen meghívásának sem tesz eleget. A *Cronica Română* hasábjairól Crin Antonescu liberális pártelnök hasonló fogadkozásáról értesülünk. Antonescunak persze azt is meg kell magyaráznia, miért egyezett bele eredetileg, hogy elmennek tanácskozni az elnökkel a súlyos helyzetről, vagyis hogy miért nem mennek el mégis. Nos, azért, mert megtudták, hogy minden meghívott pártnak csak egy tagja mehet el. (Amit az államfő részéről a tárgyaltak bizalmassága indokolhatott.) Crin Antonescu közben ismét üzent a magyaroknak is, térjenek vissza a mostani kormánykoalíció létrehozása előtti parlamenti többséghez.

A nap állírá. Napról napra várjuk, hogy Traian Basescu elnök kiálljon és ismertesse az Alkotmánybíróság álláspontját az ANI-val kapcsolatban, majd a főpolgármester döntését a kóbor kutyákkal kapcsolatban.

Minden napra egy mondás

„Az ember az egyetlen állat, aki el tud pirulni, és van is rá oka.” Mark Twain

Szabadság, testvériség, egyenlőség

Horváth István

Sárgult papír, emlék

Ezen a héten kezdtem a halálra készülni. Egy nagy bőrtáskában régi írásokat, leveleket, arcképeket őriztem, magam sem tudom, minek. Évek óta nem nyitottam ki a táskát. Most mint ha egy kriptá tárult volna ki. Kiszedtem belőle mindent, és megértés nélkül bámultam a sok megsárgult papirosra, elkopott képre. Mire jó az ilyesmi? (...)

A táska fenekén nagyobb csomagot találtam. Régi újságba volt takarva, megnéztem a dátumát: nyolc éves. Sejtelmem sem volt arról, mi van a csomagban, és amikor fölbontottam, ismeretlen holmit találtam. Tizenhárom ócska könyvet és egy csomag elnyújt kártyát abból a fajtából valót, amelyből a kártyavető aszszonyok jövődőt mondanak. Nézegetni kezdtem a könyveket, csupa kabalisztikus munka volt, latin, német, héber és francia: Toth könyve, Zoroaszter Teleszkópiumja, Hermes Trismegistos Tabula Smaragdina, Henricus Cornelius Agrippa ab Nettesheim nagy munkája: De Occulta Philosophia, értekezések a bölcsék kövéről, aranycsinálásról, ördögidézésről, szellemekről, borsorkányokról, kézből való jóslásról, kártyavetésről, állati mágnesességről, asztrológiáról, horoszkópiumok szerkesztéséről, spiritizmusról, mérgekről és talizmánokról és más egyéb rejtelmekről.

Sohasem foglalkoztam ilyesmivel, és sokáig kellett gondolkodnom, míg eszembe jutott, hogyan került hozzám ez a titokzatos holmi. Egy lengyel lány hagyta nálam. Táncozó volt az orfeumban, Olgának hívták, és a szeretőm volt. Afféle kisegítő-szerető egy komoly viszony mellett. Nagyon kedves és mulatságos lány volt, azt hiszem, igazán szeretett.

Heltai Jenő: A 111-es

SZELLEMI DÉZÉS

Rugalmas elszakadás?

A mindmáig kétes sikerű iraki választások furcsán nyugtató hatással voltak a nyugati elemzőkre, abban az értelemben, hogy Irakban egyáltalán sor kerülhetett a demokráciamázás választásokra. Ugyanakkor Afganisztánban a megyek/maradok, volt/lesz, törzsi-irányított, de mégis Amerika-függő elnök és a tálib fronton elért szövetséges sikerek szintén reményre adhatnak okot.

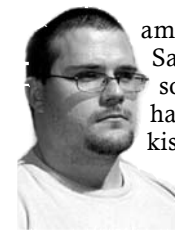
A mindenáron való bizakodást csak két kivonulási terv figyelmeztető közelsége rontja, kérdőjelessé téve mindazt, amit az USA elért az általa kialakított hadszíntereken, ugyanis a Közel-Kelet stabilizálása továbbra is ezektől az országoktól, az itt honosodó demokrácia-csiráktól függ.

A régió igazi gyújtóhajó-országa Irán, s Teherán terve mindkét hadszínterre kiterjednek. Ami Irakot illeti, egyszerű volt az elmélet: meg kell dönteni Szaddám baathista, szunnita rezsimjét, s ehhez jó a síita Irán segítsége is, de az USA fennhatóság kialakításának gondolata nem foglalt magába egy teljesen síita uralom alá kerülő országot, és ezt az ellenállásba vonuló, egykor baráti szunniták sem így tervezték. Irán viszont exportálni akarta a síitizmust, s a Washington–Teherán duett itt hirtelen szétesett. Az invázió előtti Irak–Irán status quót már képtelenek voltak a nyugatiak visszaállítani, Irak ma is a felszabadult szunnita, síita, kurd és nyugati érdekek forrásban lévő olvasztótégelye. Az ottani al-Kaidáról, Hezbollahról már végleg csak félve szólnék.

A helyzetet súlyosbítja, hogy a jelek szerint Obama komolyan veszi a Bush által már 2008-ban szellőztetett csapatkivonást, s a folyamat ezen a nyáron kezdődhet. A döntés súlyos kérdőjeleket vet fel a stabilitásról álmódzó Irakkal kapcsolatban, és bár érthető a csapathiánnyal küszködő afgán front erősítésének szándéka, félő, hogy Iránnak kedvez az iraki szárny fedetlenül hagyása, az eredmény a Perzsa Öböl egyensúlyának felborulása lehet.

A másik problémás kivonulásra éppen Afganisztánban kerülne sor, s a 2011-es határidő vésszen közeledik. Teherán itteni érdekei? Megszabadulni az amerikai közelségtől, egyúttal durván visszanyesni annak világhatalmi, szankcióosztó szerepét, az afgán állam közvetítésével pedig szabadon üzletelni az olaj- és földgázéhes Kínával,

amely szintén hű ellenlábasa Uncle Samnek. Félő, hogy ha a visszavonulások bekövetkeznek, az iraki vagy afgán hadsereg nem lesz képes legitimálni a kisdemokráciák államhatalmát, s mindkét amerikai beavatkozás sikertelen, szégyenletes, sőt állandóan veszélykeltő globális biztonságügyi kisiklásá satnyul.

Ady András

A globish mintájára hungrish

A hamarosan világnyelvvé váló globish szókinccse négy A4-es oldalon elfér, a nyelvtani szabályoknak még ennyi hely sem kell, mivel nyelvtani szabályai nincsenek. A globish nem egy mű- vagy kevert nyelv, hanem maga a meztelen angol. Olyannyira leegyszerűsítve, hogy például megtalálható benne az ‘én’ szó, de már a ‘nekem’ vagy az ‘engem’ formában nem lelhető fel.

A globish eredeti ötlete az indiai Madhukar Gogatótól származik. Gondolatát egy francia menedzser, Jean-Paul Nerrière fejlesztette tovább, vagyis nemzetközi teremtéséről van szó, amelynek létrehozásában fontos szerepet játszottak a nem angol anyanyelvűek.

Az ötlet gazdái abban reménykednek, hogy az egyszerű nyelv nemcsak elősegíti az alapvető kommunikációt, de hozzájárul ahhoz is, hogy az emberek egyáltalán kommunikálni kezdjenek, hisz azzal, hogy ezen a nyelven nem lehet hibázni, vagyis számos gátlás feloldható. Az

Ambrus Attila

új világnyelv az angol és Microsoft keveréke, vagyis a világkommunikáció, a szatellit tv, a YouTube, a Facebook, a globalizáció hozza létre. A világangol már most terjed, ezt megakadályozni nem lehet, ezért nem is érdemes. A mintegy 340 millió angol anyanyelvű mellett kétszázmillió ember beszéli az angolt vagy amit annak gondol, azaz a globisht.

A globalizáció együtt jár a globalizációval. Könnyen megtörténhet, hogy hamarosan megjelenik a hungrish is. Szókinccse elfér négy A4-es oldalon, nyelvtana nem lesz. Megtalálható lesz benne az ‘én’ meg a ‘te’, de a ‘mi’ már nem. A hungrish erdélyi találmány, amelyet először Bukarestben avattak vizsgatárggyá.

A nyolcadikosok idei magyar nyelv és irodalom vizsgadolgozatának tételeiben sem a helyesírásért, sem pedig a nyelvhelyességért, szabatos fogalmazásért nem járt pont. „Jól nézünk ki! Ha már ezt sem kell pontozni egy nyelv és irodalom dolgozatban, akkor vajon micsodát kellene?” – fakadt ki egy a fiatal brassói tanár, aki szerint ha a helyesírás és a nyelvhelyességet figyelmen

kívül hagyjuk, akkor simán elképzelhető olyan helyzet, hogy egy diák úgy érje el a maximális pontszámot, hogy sem helyesen írni, sem helyesen fogalmazni nem tud. Sőt, olyan is, hogy a helyesen író és változatosan, okosan fogalmazó diák ugyanolyan jegyet kapjon, mint a helytelenül író, illetve súlyos nyelvhelyességi problémákkal küszködő társa.

Az tanügyminisztérium illetékesei ezúttal átestek a ló túlsó oldalára. Míg

évekkel ezelőtt arról voltak hírhedtek, hogy az általuk kidolgozott, elfogadott nyolcadikos és tizenkettedikes vizsgatételek felérték egy egyetemi versenyvizsgál, ma félreértelmezve a PISA-teszt követelményeit, magyar helyett hungrishból vizsgáztatják a diákokat. Értem én, hogy a magyar kisérettséginek nem szabad elriasztónak lennie, magam is azt vallom, javítson a nebuló általánosan a magyar vizsga, hadd lássa szülő és gyerek, hogy anyanyelven tanulni nem hátrány, hanem előny, de... De azt se ültessük el a diákok, s lassan-lassan a tanárok fejében, hogy az anyanyelv csak

Az anyanyelv nem csupán kommunikációs eszköz, hanem a világ megismerésének, otthonná tételének az eszköze is.

kommunikációs eszköz, s ekként akkor célszerű, ha egyszerű, azaz csupasza. Ötszáz szó ismerete és a nyelvtani kötetlenség az üdvös, a választékos beszéd, a helyesírás fölösleges konc.

Nem, nem, hölgyeim és uraim a miniszteriumból! Az anyanyelv nem csupán kommunikációs eszköz, hanem a világ megismerésének, otthonná tételének az eszköze is. Mennyivel biztonságosabban mozognak az erdőben, ha ott nem csupán fákat látunk, hanem bükköt, tölgyet, égeret, az irtáson galagonyát, nyírt! Mennyivel biztonságosabban a szakmában, ha interjúalanyunk nem egyszerűen csak nyilatkozik, hanem kijelent, megerősít, elmond, körülr, állít, szaval, lódit, szajkóz.

Az idej nyolcadikos vizsga az első PISA-szerű teszt volt. Jövőre már érdemes valóban a PISA-teszt szellemében összeállítani a tételeket, oly módon, hogy értékeljék a szabatos nyelvhelyességet és a helyesírást is. Mert ha a globish lehetőséget teremt sok millió ember számára a párbeszédre, a hungrish csakis annak a kerek világnak az elvesztést eredményezi, amelyet az egymillió szóval gazdagított magyar nyelv ír le és határol be.

„Last minute” adóbevallások

Baló Levente

► Bár csupán három munkanap maradt hátra a május 17-re kitűzött határidőig, meglepően kevesen lézengtek tegnap a kolozsvári Adó- és Pénzügyi Hivatalban jövedelembevallást intéző személyek. Most elég tágasnak tűnik a máskor szűk folyosó, ahol korábban gyakran hosszú sorok, zsúfoltság uralkodott. Marosvásárhelyen sincs ez másképp, erősítette meg az ÜMSZ-nek Dénes Irén, a megyei pénzügyi igazgatóság metodológiai irodájának vezetője. Bár tíztől száz lejjig terjedő bírságra számíthat az, aki elmulasztja az adóbevallást időben eljuttatni a hivatalhoz, az alkalmazottak nem tartanak attól, hogy százszázalékos bírságot kell majd késési illetékek büntetniük.

Ostrom a finisben

Tapasztalataik szerint ugyanis az érintettek minden évben az „utolsó száz méteren” fognak neki az ügyintézésnek – annak dacára, hogy tudatában vannak, hatalmasra duzzadt sorokat kell kiállniuk.

„Nem sokan jöttek, holnapról számítunk a forgalom növekedésére. Május tizenhetediké után pedig a postán érkező iratok száma fog jelentősen megszapornodni” – fogalmaz a tisztségviselő, hozzátéve, szerinte legtöbbször a postai utat választják

az okmányok beadásához. Az országos adófelügyelet (ANAF) tájékoztatása szerint május elejéig csupán kétszázszázalékosan töltötték ki nyilatkozatukat azon személyek közül, akiknek bevétele független forrásból származott – írta a *Gândul*. Bár ez húszszázalékos részvételt jelent, tavaly sem volt másképp, amikor csak az utolsó három nap „ostromát” követően nőtt meg az addigi 24 százalékról 97 százalékosra a leadott iratok aránya.

Leírható kiadások

Mint ismeretes, a tavalyi évre vonatkozó adóbevallásokat hétfőig kell mindazoknak benyújtaniuk a lakhelyük szerinti adóügyi hivatalhoz, akik kereskedelemből szereztek a jövedelmüket (pontosabban: termékeket adtak el vagy vásároltak), akik ügyvédként, jegyzőként tevékenykednek, vagy akik honoráriumként, szerződéses formában jutnak keresethez. Ehhez az úgynevezett 200-as kérdőívet kell kitölteniük. (Ez vonatkozik azokra is, akik ingatlan vagy termőföld bérbeadásából jutottak hozzá plusz havi jövedelemhez.)

A jövedelmekből ugyanakkor leírhatóak különböző kiadások: például az eltartott személyre és a ház felújítására fordított vagy a havi szakszervezeti tagságra befizetett költségek. Eltartott személyre maximum 630 lej

számolható el, miközben a jövedelem 250 lejjig terjedő részét az állam nem adózza meg. Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) honlapján található információk részletesen tájékoztatnak az adóbevallási űrlapok kitöltésének módjáról, de a hivatali alkalmazottaktól is lehet segítséget kérni.

„Mindig akad hiba, de nem sok, legalábbis a 200-as nyomtatvány esetében” – mondta el Dénes Irén arra a kérdésünkre, hogy milyen hibákkal találkozhatnak leggyakrabban az adatok feldolgozásakor. „Jelentősen több probléma akad a 230-as típusú

űrlappal, amellyel a jövedelem két százalékát lehet felajánlani. Itt gyakori a bankszámlaszám elírása, vagy maga a nonprofit szervezet nevének az elvételése.”

Lehetőségek tára

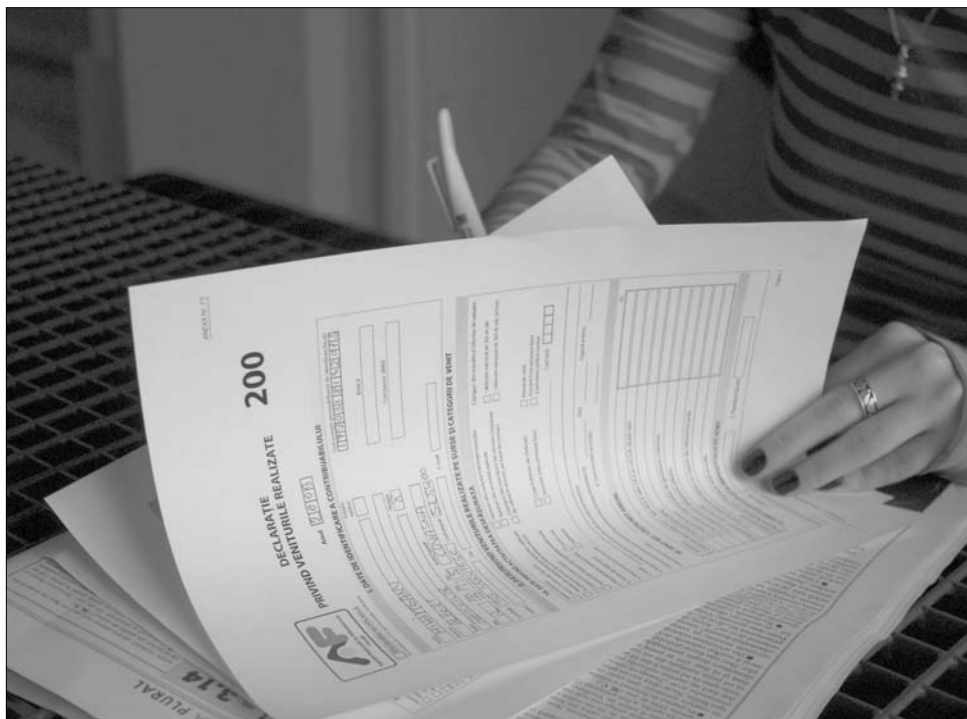
Könnyítést jelent, hogy az ügyintézés nemcsak személyesen, illetve ajánlott postai küldeményként lehet lebonyolítani, hanem újabb interneten is. Bár a sorbaállások kivédésével ez utóbbi módszer tűnhet a legkényelmesebbnek, az online űrlap kitöltésének hátránya, hogy előtte kérelmezni kell az

úgynevezett elektronikus aláírást, melynek költségei jelenleg mintegy száz euróra rúgnak. (Tekintve azonban, hogy a kormány terve szerint 2-3 év alatt kötelező és nélkülözhetetlen lesz az e-szignó, hosszú távon megtérül a befektetés.) Mint megtudtuk, például a kolozsvári hivatalhoz digitális aláírás ügyében összesen 106 kérés érkezett az utóbbi negyedévben. A Kolozs megyében regisztrált 2152 online adóbevallásnak több mint fele, 1456 a megyeszékhelyről futott be. Dénes Irén szerint Maros megyében is jól működött az

online módszer, ám az adófizető lakosság arányaiban mérve még mindig elenyészően kevesen veszik igénybe ezt a lehetőséget.

Könyvelői segítség

„Nem tudtam, hogy az úgynevezett szellemi termékekkel szerzett jövedelem esetében az összeg negyven százalékát le lehet vonni a bruttó összegből. Ezt az állam a munkavégzéssel adódó költségként számolja el anélkül, hogy igazolni kellene, mire fordítottuk a különbözetet” – magyarázta az ÜMSZ-nek egy érintett. Szerinte jó, ha a kitöltéskor van a környéken egy könyvelő, aki segíthet a kérdőív értelmezésénél. Ha ezt a negyven százalékot leírjuk költségként (cheltuieii forfetare) a bruttó összegből, általában az állam még vissza is térít az év közben a cég által befizetett adóból. Hibás kitöltés esetén előfordul, hogy az ember „magával tol ki”, s többet fizet be az államkasszába, vagy később jut hozzá az őt illető adó-visszatérítéshez. A pontos kitöltéshez érdemes a munkaadótól egy kimutatást kérni a bruttó és nettó bérkifizetésekről havi lebontásban. Az ANAF adatai szerint tavaly százhetven ezer állampolgár részesült adó-visszatérítésben – az állam összesen 142 millió lejt (34 millió eurót) fizetett ki erre a célra. ◀

Az adóbevallások kitöltése csak néhány percet vesz igénybe, mégis sokan utolsó percre hagyják

Euróéretlen Románia

ÜMSZ

► Egyetlen feltételnek sem tett eleget Románia ahhoz, hogy csatlakozhasson az eurózónához – közölte tegnap az Európai Bizottság. A jelentés szerint az ország nem teljesítette sem az árfolyam stabilitására, sem a hosszú távú kamatok konvergenciájára vonatkozó követelményeket, ráadásul számos törvénykezési nehézség fennállása is akadályozza a csatlakozási folyamatot. Döntésüket az EB szakértői többek között azzal indokolták, az euró bevezetésének pillanatában összeférhetetlenség mutatkozna a Román Nemzeti Banknak (BNR) az európai bankrendszerbe való beágyazását és önállóságát illetően.

Románia – mely eredetileg 2015-re tervezte a közös valuta bevezetését – például az inflációs célkitűzést sem teljesíti egyelőre, ami az euróövezethez való csatlakozás elengedhetetlen feltétele lenne. Az utóbbi tizenkét hónapban az árdragulás szintje elérte az országban az öt százalékot, ami messze meghaladja az Európai Unió egyszázalékos határértékét. Bukarest a költségvetési elvárásoknak sem felel meg – túlzott deficit elleni

eljárás van folyamatban ellene jelenleg is. 2012-ig kell az országnak letornáznia az államháztartási hiányt az euró bevezetéséhez szükséges háromszázalékos szint alá. A belső fogyasztás intenzív növekedése miatt a külső deficit elérte a bruttó hazai termék (GDP) 12 százalékát 2007–2008-ban, majd 2009-ben gyorsan visszaesett, amit a kereskedelmi hiány mérséklődése is támogatott. Ez a gyors esés kérdőjeleket vetett fel a külföldi adósság fenntarthatóságával kapcsolatban.

Az EB ugyanakkor megjegyzi, hogy az ország gazdasága egyre nagyobb mértékben integrálódik a közössiégi „vérkeringésbe – élénkülnek a tagországokkal folytatott kereskedelmi kapcsolatok és befektetések. Ennek köszönhetően a nemzetközi pénzügyi romániai jelenléte sokat lendített az ország pénzügyi szektorának fejlődésén. Az Európai Bizottság a napokban különben arra tett javaslatot, hogy korlátozzák az európai forrásokhoz való hozzáférhetőségét azon országoknak, amelyek nem tartják kordában az államháztartási hiányt és túlzottan eladósodnak – számolt be róla a *HotNews*. ◀

Tovább szorítana a román kormány a nadrágszíjon

Sz. Zs.

► Az eddig bejelentett megszorítási intézkedéseket kiegészítve, a kormány még jobban kiterjesztené a karcsúsítási programot. Emil Boc miniszterelnök a tegnapi kormányülésen bejelentette, hogy a kabinet négy törvénytervezetet készít elő az államháztartási hiány mérséklése érdekében, melyekből egy a bevételeket, három pedig a kiadásokat szabályozná.

Azok a tulajdonosok, akiknek több ingatlan van a tulajdonukban, többet is fognak adózni, az állami adminisztráció intézményei pedig húsz százalékkal kevesebbet áldozhatnak közbeszerzési eljárásokra.

Emelnék az ingatlanadót

Eszerint a közbevételek emelkedését biztosíthatná az ingatlanokra kirótt adó módosítása. Azon tulajdonosoknak, akiknek egynél több ingatlan van a nevükön, a jelenleg érvényben levő illeté-

kek mellett 15 százalékos többletet kellene fizetniük a második-, 50 százalékosat pedig a harmadik lakás esetében. A negyedik ingatlan után már 75 százalékos többletköltség terhelné a tulajdonost, míg az ötödik lakás esetében az adó száz százalékkal lenne nagyobb a jelenleg érvényben levőnél.

Faragni a közbeszerzéseken

A kiadások lefaragásának Boc által vázolt (újabb) három javaslata a közszféra intézményeit érinti. Törvényben szabályozná az állami vállalatok beralapjának 25 százalékos csökkentését – amit, mint tegnap beszámoltunk róla, a közgazdászok mellett a sajtó is sürgett, mivel önmagában 800 millió lejes megtakarítást jelentene az államkasszában, így még a nyugdíjcsökkentést is „kiválthatná”. Ezt kiegészítendő, további húsz százalékkal vékonyodna az állami adminisztráció intézményeinek pénztárcája, aminek következtében jóval

kevesebbet költhetnének javakra és szolgáltatásokra: így például üzemanyag-, vagy telefonköltségre. Atmenetileg befagyasztanák a másodlagos fontosságú, nagyobb közbeszerzési eljárásokat is – például a szolgálati autók és egyéb felszerelések esetében.

„Természetesen nem várhatjuk a rendőrségtől vagy a hadseregtől, hogy karcsúsítsák ilyen típusú kiadásait, ám felkérem a minisztériumokat, hogy tegyék lehetővé a kiadáscsökkentést, és tartalékolják vásárlásaikat jobb időkre” – fogalmazott Boc.

A kormány ugyanakkor arról is rendelkezett, hogy a tíz, legnagyobb büdzsével rendelkező minisztérium nyújtsa be a 2011–2013-as periódusra szóló középtávú költségvetés-tervezetét – közölte tegnap Ioana Muntean kormánysszóvivő. Az intézkedésre azért van szükség, hogy időben körvonalazódjanak a prioritások, és előnyt élvezhessenek az olyan projektek, melyek az infrastrukturális beruházásokat célozzák.

Fizetésektelenség fenyeget?

Fennáll a veszélye, hogy a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött megállapodás újratárgyalása 2-3 színttel ront Románia hitelbesorolásán, ha azonban a meg egyezés teljesen felbomlana, az is elképzelhető, hogy júliusra fizetésektelenné válik az ország – figyelmeztetett tegnap sajtótájékoztatóján Dan Matei Agathon, a romániai munkaadók szövetségének (ACPR) elnöke. Bár a munkaadó szervezetek nem fognak „biankó csekket” adni a kormány kezébe az IMF-szándéknyilatkozat elfogadásához, támogatják a kormány által tervezett megszorítási intézkedéseket – írta a megbeszélésekhez közelálló forrásokra hivatkozva a *HotNews*. A munkáltatók ugyanakkor több, az adócsalás visszaszorítására és a válság kezelésére vonatkozó javaslatot fognak a pénteken üléselő gazdasági és szociális tanács (CES) elé terjeszteni. ◀

Kitört a nyugdíjasok forradalma

Általános sztrájkba lépnek a bér- és nyugdíjsökkentések ellen tiltakozó szakszervezetek

Fleischer Hilda

► Rendkívüli léptékű tiltakozássorozatot helyeztek kilátásba a hazai szakszervezetek a tervezett bér- és nyugdíjsökkentések ellen, az érdekvédők a Gazdasági és Szociális Tanács (CES) hétvégére esedékes ülésén való részvételt is lemondták. Mint arról hírt adtunk, Traian Băsescu államfő a hétvégén bejelentette: a testülettel közösen döntenek a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által megfogalmazott ajánlásokról, így a költségvetési hiány visszaszorításáról és az elodázhatatlan költségsökkentésekről. A közalkalmazottak bérei 25, a nyugdíjak 15 százalékkal csökkenhetnek, ha a kormány eleget tesz az elvárásoknak. A szakszervezetek tegnap bejelentették, mint-hogy a megszorító intézkedések részletes adatait nem hozta nyilvánosságra a kormány, ezért csak a CES hétvégi szakbizottsági ülésein vesznek részt.

Nyugdíjas rabmobilban

A Szabad Tanügyi Szakszervezet (FSLI) és a Sanitas egészségügyi szakszervezet tegnap bejelentette: május

19-én Bukarestben figyelemzavaró megmozdulásokat tartanak, május 31-én pedig általános sztrájkba kezdenek. A tervezett tiltakozások miatt veszélybe került a tanév lezárása is, Daniel Funeriu tanügyminiszter ma találkozik a szakszervezetek képviselőivel.

A tiltakozássorozatot tegnap a nyugdíjasok indították el, akik országszerte demonstrációkat tartottak. Bukarestben az államelnöki hivatalnak otthont adó Cotroceni-palota elé vonultak a tiltakozók, és a feszült hangulatú tüntetés váratlan fordulatot is vett: egy idős férfit – akinél állítólag bennszesz palackot találtak – a rendfenntartók rabszállító autóbába tuszkoltak, több éltés korú elégedetlent pedig a mentők szállítottak el. A nyugdíjasok szópárbajba keveredtek a rendőrökkel, így üzentek a Boc-kormánynak is. „Véditek a hazug, tolvaj diktátort!” – rázták az öklüket kétségbeesetten a Ceaușescu-éra még élő tanúi és elszenvedői.

Áldozati nemzedék

„Ez aztán a nehéz munka, itt álldogálni, s ezért még meg is fizetik őket. Bezzeg én

Egy nyugdíjas asszony elájult az államelnöki palota előtt tartott tüntetés közben

Fotó: Tofán Levente

37 év kemény, gyári munka után földönfutóvá válok Traian Băsescu miatt, aki még azt a kevéske pénzünket is sajnálja, ami éppen csak hogy életben tart” – méltatlankodik Gheorghe T. bukaresti nyugdíjas, miközben újjával a Cotroceni előtt őrt álló csendőrök felé bök. „Nem szégyellitek magatokat, hogy ezeket a tolvajokat szolgáljátok, véditek” – kiált magából kikelve egy, mankóját a rendőrök feje fölé emelő idős férfi, aki recepteket, nyugdíj-

szelvényeket lobogtatva érkezett a tiltakozásra. Sajátos demonstrációja igazi médiaattrakcióvá vált, tucatnyi tévéstáb sereglett köréje.

„A mi generációnk áldozati nemzedék” – fordul hozzánk egy könnybe lábadt szemű idős asszony. Violeta M. szerint „ez a generáció annakidején lakótelepeket, stadionokat, gyárakat épített, s mindez a szemünk látára rombolja le ez a diktátor”. Szavait „Le a hazug Băsescuval!”, „Ne temessé-

tek el élve a nyugdíjasokat!” és más skandalások szakították félbe.

Preda Nedelcu, a Romániai Nyugdíjasok Országos Szövetségének elnöke a demonstráción arra figyelmeztetett, hogy a tervezett, 15 százalékos nyugdíjsökkentés nemcsak az időseket érinti, hanem a fiatalabb generációkat is. „A munkanélküliség növekedése miatt ezekből a nyugdíjakból sokszor a gyerekek és az unokák is részesülnek” – tette hozzá Nedelcu.

„Ez csak a kezdet!”

„Ennyi erővel a kormány akár ki is végezhette bennünket, hogy ne legyünk a társadalom terhére. Van, aki inkább lopásra adja a fejét, mert a börtönben legalább fedél van a feje felett, és naponta ételt kap étkeztetés” – fogalmazott ironikusan a szakszervezeti vezető, aki szerint a tegnapi megmozdulás csak a kezdet volt. „Egyetlen üzenetünk van a kormány számára: nem fogjuk eltérni, hogy gúnyt űzzön az ország nyugdíjasai-ból! Görögországhoz hasonlítanak, ahol egy átlagnyugdíj 500 euró, míg nálunk alig 85. Nálunk van miből levonni, itt már régen nincs” – szögezte le Nedelcu.

A bukarestihez hasonló megmozdulásokat tartottak tegnap Marosvásárhelyen, Galacon, Iasi-ban és más városokban is. A galaci polgármesteri hivatal előtt skandaló, közel kétszáz fős tömeg a csendőrkordont át-törve több forgalmas útszakaszt is lezárt. „Lehet, hogy túl öregek vagyunk egy forradalomhoz, de egy kisebb felkeléshez még nem!” – bizonygatták a tiltakozó nyugdíjasok. ◀

Virágevésre biztatnak

Kovács Zsolt

► Újabb gasztró-fesztivállal gazdagodik idén a háromszéki kínálat. Ezúttal virágokat kínálnak étel gyanánt, jelentette be a sepsiszentgyörgyi Vendéglátó Ipari Egységek Egyesületének elnöke, Kovács István, aki lapunkat arról tájékoztatta, hogy nyáron, magyarországi mintára ehető virág fesztivált szerveznének. Székelyföldön kevésbé ismert – nyilatkozta a szakértő –, hogy a virágok nem csak dekoratívok, hanem ehetőek is. Készítenek belőlük önteteket, salátákat, használják fűszerezésre és torták díszítésére is. Kovács István szerint

az olcsón beszerezhető ehető virágok a gazdasági válság idején alternatívát nyújtanak a megszokott, de nehezen beszerezhető ételeinkre. Háromszéken az elmúlt esztendőkből népszerűek lettek a gasztronómiai rendezvények, olyan ételkülönlegességeket lehetett megkóstolni, mint a 400 kilogramm gombából készült pörkölt, az 1100 literes pisztráng-csorba, a féltonnás babgulyás, a 100 méteres fagyalt, valamint a tízméteres kürtöskalács. Tavasztól őszig egymást érik a rendezvények, így a szabadtűzi bográcsverseny, az ökörsütés, a halászléfőző verseny, a pityókafesztivál és a vadkű-

lönlegességeket kínáló vadásznapi. Szombaton nyolcadik alkalommal kerül sor Sepsiszentgyörgyön a kolbásztöltő versenyre, ahol a résztvevők másfél kilométernyi kolbászt készítenek. Vajda Lajos, a Kolbászparádé szervezője szerint évről évre többen jelentkeznek, idén is többtucat kolbásztöltőre számítanak. A 34 fős csapatoknak tíz kilogramm húsból kell két óra alatt kolbászt készíteniük saját fűszere felhasználásával. A szervezők lapunknak elmondták, hogy az idén a kolbászparádén kiemelt helyet szánnak a helyi hagyományos ételeket készítő cégek bemutatkozásának is. ◀

Nyolcadikos matekvizsga

K. Zs.

► Az általános iskolát végzők harmadik megméretését tartották tegnap: a nyolcadikosok matematikatudását ellenőrizték a vizsgáztatók. Országszerte 1425 vizsgaközpontban kétszázézer diák vetette alá magát a tesztelésnek. Szakemberek szerint az idei vizsga középszintű volt, a tételek összeállítói százhusz perc alatt megoldható feladatsorral készültek a felmérésre. A tesztek javítását párhuzamosan két pedagógus végezi. Az eredmények

közzétételére hat napon belül kötelesek az illetékesek.

A tegnapi matematika-záróvizsgára 2100 háromszéki nyolcadikos osztályos diákot vártak, tudtuk meg Farkas Csaba Kovászna megyei főtanfelügyelő-helytettől. Akik valamilyen okból kifolyólag hiányoztak, a május 25-én kezdődő pótvizsgaidőszakban tehetik próbára ismereteiket. Kovászna megyében már nyilvánosak a múlt heti felmérések eredményei is. A román nyelvi kompetenciákat felmérő vizsgán 1920 diák jelent meg, a sikeres vizsgázók aránya azon-

ban csak 78 százalékos, ugyanis 1499-en érdemelték átmenő jegyet. „Akárcsak az elmúlt években, ez meglepően alacsony arány, ami arra enged következtetni, hogy a magyar diákokat nem sikerült az elvárt mértékben felkészíteni a megméretetésre” – vélte Farkas. Ezzel szemben a magyar nyelvi készségeket felmérő vizsgán a megjelent 1308 diák 93 százaléka átmenő jegyet kapott. Szakemberek szerint az idei eredmények is arra figyelmeztetnek: változtatni kell a román nyelv oktatásának módszertanán. ◀

HIRDETÉS

Szívügye a romániai magyar sajtó? Támogassa az új magyar szó-t!

Adományozza jövedelemadója 2%-át a Free Press Alapítványnak!

Mint minden évben, a 2009. évi személyi jövedelemadó (declarație de venit) bevallásakor is lehetőség van arra, hogy az adó 2 százalékát egy alapítvány javára irányítsuk. A felajánlás határideje 2010. május 17-e.

Ha Ön még nem döntötte el, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel ezt az összeget, arra kérjük, hogy válassza a kedvenc lapját, az Új Magyar Szót támogató Free Press Alapítványt. Az Ön számára nem jelent többlet-adóterhet az állam által amúgy is bevételezett 2009-es személyi jövedelemadó (impozitul pe venitul global) 2%-ának átirányítása, viszont befektethet az Új Magyar Szó országos napilap – és ezáltal a romániai magyar sajtó – jövőjébe.

Amennyiben úgy dönt tehát, hogy támogatni akarja lapunkat, a támogatott alapítvány nevét és adatait be kell írnia a 230-as számú – a megyei pénzügyi igazgatóságoktól igényelhető – formanyomtatványok megfelelő adatsorába*:

Fundația Free Press România

40482 Oradea, str. Lugojului nr. 31., jud. Bihor, CUI:

10197601, cont bancar: RO66 BTRL 0050 1205 7312 24XX, Banca Transilvania suc. Oradea.

Köszönjük!

*a fenti adatokkal már kitöltött formanyomtatvány letölthető a www.maszol.ro című honlapunkról is

▶ Röviden

Kulturális tavasz Nagykárolyban

Ma tartják Nagykárolyban a IV. Kultúra Tavasz fesztivál nyitányát. A négynapos rendezvénysorozat keretében lesz színházi előadás, képzőművészeti kiállítás (Bíró Lajos szobrász bemutatkozása), reneszánsz muzsika (Collegium együttes), fűvőskonzert, néptánc, népzene, író-olvasótalálkozó, és külön is bemutatkoznak a nagykárolyiaknak Mátészalka testvérváros művészeti együttese.

Dzsessz a színházban

A decemberi The Tuba Project nagysikerű fellépése után a kolozsvári származású, az utóbbi évtized New Yorkba érkezett legtehetségesebb zongoristái egyikének tartott Lucian Ban május 17-én egy másik zenekarral tér vissza a kolozsvári magyar színházba. A Sam Newsome & Lucian Ban Ensemble dzsesszkoncertjén, a Kolozsvári Állami Magyar Színház nagytermében Ban ezúttal olyan amerikai dzsesszóriásokkal lép fel, mint Sam Newsome szoprán-szaxofonos, J.D. Allen tenorszaxofonos, Ugonna Okegwo bőgős és Willard Dyson dobos.

Lumpan tárlat Szegeden

Dragoș Lumpan fotóművész *Medvék és egyéb álarcok* című kiállítása nyílt meg tegnap este a Budapesti Román Kulturális Intézet Szegedi Fiókiintézetében. A Bukarestben képi művészetet és teológiát tanult Lumpan képein egy több ezer éves mesét jelenít meg, a román hagyomány medvéit és álarcait, melyek elűzik a gonoszt, az elmúlt évet, és egyben megrajzolják az újév reményteljes ösvényét is. A már Velencében és Londonban is bemutatkozott tárlatot június 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők Szegeden.

Nemcsak gyerekeknek

Az első alkalommal megszervezett Székelyföld Napokon színes programok várják a legkisebbeket is május 21-ig. A gyermekprogramokban Kelekótya és Mesehetes koncertek, *Csipike, a gonosz törpe* című bábjáték, gyermek népdalvetélkedő és néptánc találkozó is szerepel.

Fauré Rekviemje műsoron

Gabriel Fauré *Rekviemje*, valamint Ludwig van Beethoven *Karfantáziája* lesz a Nagyváradi Állami Filharmónia e heti szimfonikus koncertjének műsorán. A ma esti hangversenyen Florentin Mihăescu vezényel, zongorán közreműködik Horea Haplea, karigazgató Lászlóffy Zsolt. Énekes szólisták: Ancuța Pop és Cozmin Sime.

Páskándi Napok

A 13. Páskándi Napokat tartják a hét végén Szatmárnémetiben és Szatmárhegyen, ahol az író született. A megemlékezés keretében több olyan személy tart előadást, aki közelebbről ismerte Páskándi Gézát: mint Bauer Béla szatmári orvos, aki iskolatársa volt, vagy Dávid Gyula irodalomtörténész, aki együtt raboskodott vele a Duna-deltában. Cseke Péter kolozsvári irodalomtörténész Páskándinak a klasszikusokhoz és a fiatal írókhoz való viszonyulásáról értekezik, Láng Gusztáv Páskándi és Panek Zoltán elbeszélő írásait állítja párhuzamba.

Faluturisztikai tapasztalatsere

Kalotaszentkirály - Zentelkén szervez műhelybeszélgetéseket vendégfogadósok és a faluturizmus iránt érdeklődő személyek részére a Kolozsvár Társaság május 14-e és 16-a között. A hétvégi találkozóval egybekötött előadások a témában érdekelteknek kíván alkalmat teremteni a tapasztalatsere.

Barokkba fordul Kolozsvár

A barokk kor építészetét, zenéjét, kulináris és öltözködési szokásait hivatott feleleveníteni és testközelbe hozni a hétvégén, Kolozsváron és környékén tartandó Barokk Napok.

Baló Levente

„Az előző évek rendezvényei közül a fotókiállítás számított népszerűnek, ezért az idén a május 10-e és 16-a között hatodszor megtartott Barokk Napokon fotós műhelyt is indítottunk, hogy könnyebb legyen felmutatni, mit láthatunk a barokk kor örökségéből most, és ezt hogyan lehet a fotográfiával megragadni” – avatott be a Kolozsváron és környékén elhíresült „barokk ünnep” szervezésébe Fekete András. A programfelelős szerint a műhelymunka, amelyre jóval több érdeklődő volt, mint amire számítottak, a pénteki kiállítás megnyitóval illetve díjkiosztással ér véget.

Barokk túra fel!

Az ízekben, zenében és mozgásban gazdag hétvégére a hangulatot filmekkel melegítették elő a szervezők, megnézték a *Vatel* című filmet, amely a Napkirály udvarában játszódik, valamint a *Caravaggio* című alkotást, amely a késő reneszánsz festőről szól. Ma este lesz gitárkoncert a Ferences templomban, és holnap irodalmi est az Alterego Csoport fellépésével a Piarista templom újonnan rehabilitált karzatában.

Az idén is lesz barokk túra, a neves műépítész, Virgil Pop veze-

tésével ezúttal az Erdély Versailles-ának is nevezett bonchidai kastélyba és Szamosújvárra látogatnak el a barokk iránt érdeklődők. Erdély örmény központja gazdag, de alig-alig ismert örök-

A kolozsvári Bánffy-palota, a Szépművészeti Múzeum udvara több évben is helyet adott a Barokk Napok rendezvényeinek

séggel rendelkezik, és itt az örmény hagyományoknak megfelelő ebédet kapnak a kirándulók, tudtuk meg Fekete Andrástól. A rendezvény záróakordja egy barokk vacsora, ahol korabeli étel-

ket szolgálnak fel, a helyszín is különös, a Virág utcában lesz, egy barokk korabeli polgári épületben, amit rendkívül igényesen újíttattak fel, emiatt a tavaly díjat is nyert a műemlékvédelemtől.

Több szemszögből a barokk

A Barokk Napok célja Kolozsvár és környéke barokk építészetének, a kornak multidiszciplináris megközelítésű bemutatá-

vid történelme 2005-ben kezdődött a kolozsvári Szentháromság (volt jezsuita majd piarista) templom felszentelésének 280. évfordulójának megünneplése alkalomból.

Az építmény Erdély legelső barokk temploma, Kolozsvár legelső barokk épülete, a KEL székhelye. A Barokk Napok iránti egyre növekvő érdeklődés lehetővé tette a következő években is az esemény megszervezését, és bővítését, bevonva több érdekelt kolozsvári intézményt, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemet, a Kolozsvári Szépművészeti Múzeumot, Erdély Történelmi Nemzeti Múzeumát, Kolozsvár Városi Művelődési Házát. ◀

Magyar napok Újvidéken

Kánya Gyöngyvér

Kilenc helyszínen közel negyven program várja a magyar kultúra iránt érdeklődőket a május 14-e és 19-e között megrendezésre kerülő MađArt'10 Fesztiválon Újvidéken. A programsorozat május 14-én, este hét órakor a Concerto Budapest Szimfonikus Zenekar hangversenyével indul, amelyen a kolozsvári születésű Selmeczi György vezényel. Az Erkel Ferenc, Liszt Ferenc és Bartók Béla műveiből összeállított ünnepi koncerten két világhírű operaénekes Vizin Viktória és Kovács István lép fel, a hangverseny előtt pedig Bojan Pajtić, Vajdaság Autonóm Tartomány miniszterelnöke és Gémesi Ferenc, a magyar Miniszterelnöki Hiva-

tal szakállamtikára mond köszöntőt. A MađArt'10 fesztiválon, a szervező budapesti Égtájak Iroda szerint látható lesz még többek között Kaiser Ottó YU-HU-RAP című fotókiállítása, egy modern Zsolnay-ékszerkiállítás – mely május 15-én a Múzeumok Éjszakáján nyílik a Modern Művészetek Múzeumában –, a Vig-színház *Romlás*, a Magyarországi Szerb Színház *Nem félünk a farkastól*, valamint a Honvéd Tánccsínház *Fekete-piros...tánc* című előadása. Ez utóbbi produkció Kányádi Sándor versének címét kölcsönvéve, egyfajta tisztelgés a táncművészet és a mozgalmat elindító, illetve azzal egy időben alkotó magyar koreográfusi iskola még élő nemzedékének tagjai előtt. ◀

Az idén százhárom éves Concerto Budapest zenekart Selmeczi György vezényli

Udvarhelyi városnapok, szinte semmiből

Incefi Tibor

Kispál és a Borz, Quimby, Dj Sterbinszky, De La Funk, Chameleon Big Band és a Vad Fruttik együttesek koncertjeinek ígéretével kezdődtek meg tegnap a II. Székelyudvarhelyi Városnapok. A 21-ig nyúló rendezvénysorozatra mintegy tízezer átutazó vendéget várnak. Már napokkal a nagyszabású művelődési, kulturális, sport és gazdasági rendezvény kezdete előtt minden szálláshely foglalt volt a városban.

„A semmiből, kevés pénzből sikerül nagyon gazdag és tartalmas programokat szervezni. Tulajdonképpen nem is a város szervezi az eseményt, hanem intézmények, szervezetek, maguk a városlakók” – hangzott el a kilenc napos rendezvénysorozatot megelőző sajtótájékoztatón. Bunta Levente polgármester elmondta, hogy az önkormányzat tulajdonképpen csak ernyő, amely alatt elfér a Diáknapok és a Magyar Nyelv Napjai, dísznővénykiállítás és néptáncgála, mentésügyi konferencia és a Városi Kórház Fül-Orr-Gége-Szájsebészet-Bronhológiai Osztályának tudományos ülése. És akkor a városvezető még nem említette a Tomcsa Sándor Színház, a Mikrovállalkozók Szövetsége, a Városi Könyvtár, az Udvarhelyi Táncműhely vagy a

Haáz Rezső Múzeum által szervezett rendezvényeket. Mentségre legyen mondva, nem is tehetne, hiszen programfüzet nélkül lehetetlen, és még annak a segítségével is nehéz áttekinteni azt a sok hallani és látnivalót, aminek az udvarhelyiek és a tízezer vendég fül- és szemtanúja lehet az elkövetkező napokban. Ezért is voltak jelen a sajtótájékoztató az eseményt szervező szervezetek vezetői, akik részletesebben ismertették a programokat.

Jakab Attila, az Udvarhelyi Fittal Fórum vezetője a diákpolgármester-választásra tért ki, Szabó Károly könyvtárigazgató a Székely Támadt várat ábrázoló régi képek kiállítására, és elmondta, hogy a Református Kollégium udvarán színházi bemutató lesz, ott és úgy, ahogy 210 éve Szigeti Gyula Mihály középiskolai tanár és polihisztor *Szászország szép* című vigjátékát előadták – amellyel Udvarhelyen a világi színjátszás kezdődik. Bodurian Aram, a Székelyföldi Filharmónia vezetője, Mocsáry Károly előadóművészt és a kőbányai zenekarát invitálta meg, akik saját költségükön jönnek a Városnapokra. Nagy Pál színházigazgató hívására a lodzi (Lengyelország) Színművészeti Egyetem szintársulata és a szardíniai (Olaszország) Sinnai Effimero Meraviglioso társulat mutatják be produkcióikat. ◀

Leáldozott Stohl csillaga?

Kánya Gyöngyvér, Budapest

► Új színész veszi át Stohl András szerepét a *Duna Televízió*-ban ősszel műsorra kerülő *Tűzvonalba* című krimisorozatban, emellett a színész a műsorvezetéstől is elesik, sőt visszalépett a Nemzeti Vágta celebfitamától, valamint a Nemzeti Színház is hanyagolja egy ideig alakításait. Stohl András „lecserelésre” azért volt szükség, mert az ittasan vezető színész május 8-án Fót közelében egy súlyos és egy könnyebb személyi sérüléssel járó közlekedési balesetet okozott.

Cserék és lemondások

A Nemzeti Színház vezetősége mélyen elítélte Stohl András tettét, és a színész szereplésével kitűzött két gyermekelőadást azonnal levette a műsorrendről. Az *RTL Klub* még hétfőn közleményt adott ki, amelyben tudatta, hogy a kereskedelmi csatorna ősszel induló *X – Faktor* című tehetségkutató műsorának műsorvezetője a továbbiakban már nem Stohl András. Kedden késő délután a *Tűzvonalba* Produkció tartott rendkívüli sajtótájékoztatót, amelyen bejelentették, hogy másik színész veszi át Stohl András szerepét, ugyanis „a hős ex-kommandós és rendőri példakép, Bordás ezredes karaktere összeegyeztethetetlen a

színész cselekedetével”. A *Duna Televízió*-ban ősszel műsorra kerülő krimisorozat negyedik évada 12 epizódból áll, ebből az első hat részt már leforgatták, ezért ezek Stohl Andrásal kerülnek adásba, az újraforgatás ugyanis plusz 50 millió forintba kerülne. De a negyedik évad második felében már az új, eddig még nem nevezett színész alakítja Bordást. Emellett a színész nem indul a június elején megrendezésre kerülő Nemzeti Vágta sztárfutamán sem, amelyen egyébként címvédésre készült.

Nem az első eset

A színész-műsorvezető helyzetét súlyosítja, hogy nyolc éve már volt egy autóbalesete: akkor felborult a kocsijával, súlyosan megsérült, mentőhelikopterrel szállították kórházba. A baleset okára nem derült fény, a rendőrség szerint viszont Stohl ittasan vezetett – 112 ezer forintos pénzbírságot kapott, a jogosítványát 1 év 9 hónapra bevonták. Kamarás Péter ügyvéd szerint a színész visszaesőnek számíthat és akár három bűncselekménnyel: közlekedési baleset okozásával, ittas

vezetéssel és cserbenhagyással is gyanúsíthatják. Ha elítélik egy és öt év közötti börtönbüntetést is kaphat. A magyar közvéleményben Stohl András esetét sokan Császár Elődéhez hasonlítják. A popénekes 1998. december 17-én okozott halálos közúti balesetet – elvesztette uralmát az autója felett, s összeütközött a vele szemben közlekedő rendőrautóval. Az énekes végül másfél év felfüggesztett szabadságvesztéssel megúszta, pedig a véréből kimutatták, hogy kábítószeret fogyasztott, igaz a zenészi karrierjének jó pár évre befellegzett. ◀

A Bordás őrmester bőrébe bújt Stohl Andrásról (középen) talán végleg elbúcsúzhatnak a *Tűzvonalba* rajongói

Médiagnózis

Beszédes médiaprofilok

A Google fejleszteni szeretné Buzz névre hallgató közösségi oldalát, míg a Facebook és a tőle majdnem elválaszthatatlan Farmville „vállalás” készül. Az internetes médiaóriások hasonló harcai egyfelől félelemmel töltik el, másfelől megfelfigyelnek az átlagfelhasználót. Hiszen a versengésből csak jobb és jobb termékek születnek, ergonomikusabb kezelőfelületek, használhatóbb applikációk, másfelől megijeszt a versengés, hisz a több tízmilliárdos gigászok egymásnak feszülése során előfordulhat, hogy az egyszeri átlagfelhasználó érdekei, értékei és jogai háttérbe kerülnek a mindenkori „korporációs” érdekekhez képest. Félő ugyanis, hogy a felhasználók tíz- és százmillióit menedzselő, költségeiket főleg

reklámtevékenységekből fedező internetes médiaóriások ezen összemérkezéseik során illegálisan is felhasználják a hozzájuk bejelentkezett „user”-ek adatait. Így a közösségi oldalak – amelyek feliratkozásos rendszerben működnek, és ahol a felhasználó profiljában még a kedvenc ételét is bejelölheti, nem beszélve kedvenc könyvéről vagy filmjéről – tulajdonképpen rendelkeznek a hozzájuk bejelentkezettek személyiségének leírásával. Így elképzelhető, hogy a mindig nagyobb és nagyobb profitra törekvő vállalatok ezeket az adatokat kiszolgáltató kereskedelmi vállalatoknak, esetleg kormányzati szervezetnek, pénzért, vagy egyéb piaci előnyökért cserébe. Az is valószínű, hogy ők maguk is fel- és kihasználják az

ő szerveiken profiloldalt működtetőktől szerzett adatokat arra, hogy megtartsák a felhasználót. Elgondolkodtat, hogy a személyes adatok ürügye alatt automata programcskák olvasgatják leveleinket, és így kezdenek rendszert találni internethasználati szokásainkban. De még mielőtt bepánikolnánk, és valami orwelli antiutópisztikus világot kezdenénk vizualizálni magunk körül, nem árt tudatosítanunk, hogy ez a megfigyelés, ez a minden lépés, minden mozdulat nyilvántartása nagyon is régi igénye az embersoportoknak. Zárta fálvokban még most is ez a helyzet: mindenki ismer mindenkit, és mindenki tud mindenkiről mindent. És általában mindenütt van legalább egyvalaki, aki képes

ezt a töménytelen mennyiségű információt szintetizálni. A közösségi oldalak tehát nem emberidegen attitűdöt képviselnek, hanem „csak” túlzottan nagy léptékben, az emberre egy számára felfoghatatlan adatmennyiséggel művelik azt, amit. A nagyvállalatok harca általában a közönség előtt rejtve van, épp ezért különlegesen a médiavállalatok, mert ők, a közvetlenül érintett embermilliók miatt nem tudják nagyon elpalástolni vetélkedéseiket, egyezkedéseiket. Kíváncsiak vagyunk az internetes médiaóriások jelenlegi megmérettetésének győzteseit, remélve, hogy az igazi nyertesek mégiscsak mi, a mindennapi felhasználók leszünk.

Péter Árpád

Száz szó

Titokzatos üzenetet küldött haza a 33 éve felbocsátott, a Naprendszer határájánál járó Voyager-2 űrszonda, amit a NASA űrközpontjában egyelőre képtelenek dekódolni. A pasadenai irányítóközpontban április végén észlelték, hogy a szokásos adatfolyam megváltozott, értelmezhetetlen jeleket küld haza a szonda 13 milliárd kilométeres távolságból, a Plútó pályáján túlról. A bulvársajtó azonnal ufőkről és földönkívüli civilizációk üzenetéről kezdett cikkezni, de a NASA szakértői szerint valójában csak szoftverhiba történt a szonda kommunikációs rendszerében: egy vagy több bit hibásan 0-ról 1-re fordult az adatfolyam kódolása közben, így a hazaküldött üzenet értelmezhetetlenné vált. Van így ezel néhány közszereplő is, csak nem lehet őket ilyen messzire küldeni.

(szücs el)

Röviden

Cristi Puiu is védi Roman Polanskit

Az idei cannes-i filmfesztiválon részt vevő rendezők többsége aláírta azt a svájci hatóságokhoz intézett folyamodványt, amelyben kéri, hogy Roman Polanski rendezőt ne adják át az USA igazságszolgáltatásának. Az aláírók között ott találjuk Cristian Puiu-t, Jean-Luc Godard-t, Agnès Varda-t, Bertrand Tavernier-t és Olivier Assayas-t is. Roman Polanski úgy nyilatkozott, hogy az USA kiadatási kérénye hazugságon alapszik, és nem hajlandó alávetni magát védekezés nélkül egy igazságtalan ítélkezésnek. A filmrendezőt 1977-ben elkövetett nemi erőszak vádjával állítanák törvény elé az amerikai bűnüldöző szervek.

Megvannak a Fél-sziget elsőkörei

Az amerikai Korn, a brit Tricky, a finn the Rasmus, a svéd Europe, a spanyol Ska-P és francia Babylon Circus szerepel az idei Fél-sziget sztárfellépői között. Az augusztus 26-29. között zajló marosvásárhelyi fesztivál a szervezők szerint az „utóbbi évtizedek zenéjét meghatározó, óriási slágereket gyártó és remek koncerteket adó zenekarokat” vonultatja fel. A Fél-sziget Fesztivál zenei kínálata a szervezők ígérete szerint hamarosan újabb nemzetközi sztárok nevével bővül.

Postafiók

Bakivadászat

Táppénzes kommandó. *ÚMSZ*, 2010. 05. 03., 7. oldal: „Cseke Attila egészségügyi miniszter szerint az ellenőrök engedély nélkül nem léphetnek be magánterületre”. Érdekes, szerintem sem. És akkor hogy állunk a hamburger megadóztatásával?

Kopacz Zoltán, Csíkszereda

Magasan marad a TIFF-mérce

Turós-Jakab László

► „A rendelkezésünkre álló 880 ezer eurót a lehető legegyszerűbben, az eddigi TIFF-színvonal megtartásával fogjuk elkölteni” – biztosította a fesztiválra készülőket Tudor Giurgiu fesztiválvezető. A Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) május 28-án, Fatih Akin *Soul Kitchen* című filmjének szabadtéri vetítésével veszi kezdetét Kolozsvár Főterén, de ugyanitt láthatjuk majd Florin Șerban díjesős *Ha fűtyülni acarok, fűgyűlök* (*Dacă vreau să fluier, fluier*) című alkotását, Giuseppe Tornatore *Baaria*-ját, illetve

Almási Tamás *Puskás, Hungary* című produkcióját is, a világhírű magyar focistáról.

A 9. TIFF-en új szekciókra is számíthatnak a filmfalók, és bár a fesztivál idén az izraeli filmekre fókuszál, a hagyományosnak számító Román- illetve Magyar Nap sem marad el. Utóbbin Almási alkotása mellett láthatjuk Goda Krisztina Oscar-küldött *Kaméleonját*, Tóth Péter Pál *Muzsikás történet* című filmjét, Mátyássy Áron *Utolsó időjé*t, Vranik Roland *Adás* című produkcióját, de szerepel a kínálatban a Taxidermiával sokakat sokkoló Pálfi György *Nem vagyok*

a barátodja is. A gyermekeknek szóló EducaTIFF programon pedig Ternovszky Béla *Macsafogó*2 című filmje fénylik fel.

A fesztiválon emellett igazi csemegékre is számíthatunk: a legegzenesebb helyszínek számító bonchidai Bánffy-kastély udvarán George Melford 1931-ben készült *Dracula* című némafilmje Gary Lucas gitárművész zenei aláfestésével tűnik fel a vásznon, a Művészeti Szépmúzeumban a díszvendég Wim Wenders feleségének, Donatának a fényképeit állítják ki, az Ecsetgyárban pedig Feleki Károly a *Hóstat* című kiállítása lesz látható. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. május 14.

A nap filmjei

Antena 1, 20.30
Blackjack

John Woo filmrendező a századévi akciófilm koronázatlan királya, aki nem szokványos képi világával hódította meg a mind igényesebb filmkedvelőket. Egy sikeres kaszinó irányítását megszerezni akaró gengszterek a tulajdonos kislányát elrabolják, hogy az aggódó apukát jobb belátásra bírják. Jack Devlin volt a legjobban kiképzett szuperszaru, aki önállósította magát és céget alapított.

m1, 22.30
A lány és a farkasok

A múlt század 20-as éveiben történetünk főszereplője, a gyönyörű Angéle 20 éves. Még kislány korában megmen-tett egy árván maradt kis farkas kölyköt. A farkas erre évek múltán is emlékszik és hálából védelmezi a lányt, mikor bajba kerül. Angéle nem felejt el gyerekkori fogadalmát, hogy állatorvos lesz és segíteni fog a védtelen teremtetéseken.

m2, 23.05
Mianyánk kivan

A világ első homoszexuális esküvőjére készülnek Spanyolországban: a valójában nem is egyre; többszörös szertartás lesz, ahol a házasulandó fiúk családja is megjelenik majd. A Queens hat fiú, öt anya és egy apa szereplésével az esküvők előtti hétvége eseményeit meséli el. Lesz itt egy zsarú, egy elvesztett kutya, egy teniszezőnek öltözött férfi, egy fürdőköpenyes nő, egy szerelmes szakács.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közlelő 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zeneszövegek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság – tájékoztató műsor, Fogadó óra 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel 9.40 Heuréka! Megtaláltam! 10.10 Magyar Világ - Tokaj aranya 10.40 Kisenciklopédia 10.50 Carlo és vendégei 11.30 Család barát 12.30 Kívánságkosár Tokajból 15.00 Híradó 15.25 Kikötő - Friss 15.30 Ameddig a harang szól 15.50 Tokaj szőlővesszein... 16.15 Tokaj aranya 16.55 Mi vagyunk az unió 17.10 Szórvány 17.40 Beavatás 17.50 Kikötő - Kulturális magazin 18.30 Térkép - Integrációs magazin 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Soproni Liga labdarúgó-mérkőzés 28. forduló - Videoton FC - Vasas 22.05 Híradó, Sport 22.20 Váltó 22.35 Kurt Vonnegut. Majomház (am. sor.) 23.45 Megállítjuk 1 millióért 23.55 Drót (am. sor.) 1.15 Kikötő 1.40 Szigetvilág (ol. f., 2001)

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek, Sport 9.15 Ébresztő 10.10 Szerelmes Don Juan (amerikai filmsorozat) 11.15 100%-os jóállás 12.15 A mágikus szem (ism.) 12.50 A palota ékköve (koreai sor.) 14.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 14.45 Egyszerűen izletes 14.50 A Delta emberei 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia parlamentje 16.30 Közéleti hozdád 17.00 Leomania 17.55 UEFA Champions League Magazin 18.30 A palota ékköve (dél-koreai filmsorozat) 19.40 Sport 20.00 Hírek, Időjárásjelentés 21.10 Egyszer az életben 23.00 CSI. - A helyszínelők (amerikai-kanadai filmsorozat) 0.00 Hírek 0.15 Éjjeli órjázat (kanadai-francia-német-lengyel-holland-angol életrajzi film, 2007)

VIASAT 3

10.00 Gyilkos sorok 10.25 Smallville 11.15 Szívek szállodája 12.10 Feleségcsere 13.00 A pokol konyhája 14.00 Nyomtalanul 15.00 A médium (sor.) 16.00 CSI 17.00 Ki ez a lány? (sor.) 18.00 A pokol konyhája 19.00 Feleségcsere 19.55 Ki ez a lány? (sor.) 20.55 Jóbarátok (sor.) 20.25 Egy kapcsolat szabályai (sor.) 21.25 CSI 22.20 Keleti bosszú (am. akcióf.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Wagner (angol-magyar filmsor.) 11.00 Nappali 13.00 Déli harangszó 13.01 Híróra 13.25 Parlamenti Napló - Beszélgetés az alakuló ülés résztvevőiről 13.55 Közvetítés az Országgyűlés alakuló üléséről 16.35 Ez történt Ma reggel (ism.) Benne. Híradó, sporthírek 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.35 Don Matteo (olasz krimisor.) 19.35 McLeod lányai (ausztrál filmsorozat) 20.20 Megállítjuk 1 millióért 20.30 Híradó este 20.50 Sporthírek 20.55 Időjárás-jelentés 21.00 Üdítő - Szilágyi Tibor műsora 22.00 Hírek - Péntek 22.30 A lány és a farkasok (francia filmdráma, 2008) 0.20 Prizma 0.35 Hírek 0.45 Memento 0.50 Teadélután (ism.)

TVR 2

5.25 Hírek 7.00 Wild Card (am. sor.) 8.10 Heidi (am. sor.) 9.50 Lehet, hogy nem tudtad 10.00 Hírek, Sport 10.15 Az én költségvetésem 10.45 Találkozunk 12.00 Hírek, Sport 12.45 Két dojnázó (ism.) 13.15 A románok hagyományai (ism.) 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európába 16.00 Steaua - CSM Oradea vízilabda mérkőzés (live) 17.15 Euronews híradó 17.30 U-Mobitelco Cluj-Napoca - CSU Ploiesti kézilabda mérkőzés (live) 19.30 "George Grigoriu" Nemzetközi Könyvzene Fesztivál (live) 21.25 A színpalak mögött 21.40 "George Grigoriu" Nemzetközi Könyvzene Fesztivál (live) 22.30 Hírek, Sport 23.00 Fegyverek, kereskedelem, és állami megfontolások 0.10 Egyeseknek ez tetszik...

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.10 Labdarúgás Europa League 14.10 Tenis Bajnokok Ligája: Madrid (live) 16.00 Boxbuster 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információ (live) Vali Moraru-val 20.00 American Gladiators 21.00 Wrestling RAW 23.00 Póker Világbajnokság - World Poker Tour 0.00 Lányok a paradicsomban: Hawaii

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.55 English 4 You 11.20 Nyitott stúdió 11.30 Nyugat 100 12.05 ARCoetika 12.30 Átjáró 13.01 Híróra 13.16 Időjárás-jelentés 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Homokzene mesék 15.25 Hétmérföld - Parajd és Korond 16.05 Múzeumtúra 16.30 Egy lépés előre (sp. sor.) 17.20 Bűvölet (sor.) 18.15 Magyar bulizene 19.05 INPUT 2010 19.10 1100 év Európa közepén 19.40 A kis királylány 20.00 Afrika gyöngyszeme (port. sor.) 21.00 Híradó este 21.20 Sporthírek 21.24 Időjárás-jelentés 21.30 Afrika gyöngyszeme (port. sor.) 22.20 24 (amerikai sor.) 23.05 Mianyánk kivan (spanyol romantikus vígjáték, 2005) 0.50 McLeod lányai (sor.)

PRO TV

4.00 State és Románia (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 9.55 Könyvbemutató 10.00 Vihar (amerikai thriller, 1999) (ism.) 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsorozat) 13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 Divertis - Land of Jokes (ism.) 15.00 Divertis - szórakoztató műsor 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsor.) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport 20.30 Még drágább az életed! (amerikai akciófilm, 1990) 23.15 Tökéletes fegyver (amerikai akcióf., 1991) 0.45 Visszaszámlálás (spanyol krimi sorozat) 1.45 Még drágább az életed! (amerikai akcióf.) (ism.)

ACASĂ

8.15 Kaméleonok (sor.) 9.45 Maria Mercedes (sor.) 11.15 Elbűvölt Hold (sor.) 12.30 Mindörökké együtt (sor.) 14.00 Ana két arca (sor.) 15.30 Elrabolt sorsok (sor.) 16.30 Maria Mercedes (sor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sor.) 19.30 Kaméleonok (sor.) 20.30 Step Up (am. rom. dráma) 22.45 Viperafészek (sor.) 0.45 Igaz történetek (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.20 Virtuális vagyonszerzők (am. vígj., 2002) 17.25 Rubi, az elbűvölt szörnyeteg (filmsor.) 18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 A Széf Ki viheti el a milliókat? 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar sor.) 22.20 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) Utána. RTL-hírek 1.20 Reflektor - Sztármagazin 1.40 ittHON - Belföldi utazási magazin 2.00 Odaát (am. akció sor.) 2.50 Autómánia (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaival 11.00 Egy rém rendes család (sor.) 12.00 Reality show (ism.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Oana Frigescu 14.00 Benny Hill (angol vígjátéksorozat) 14.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor (ism.) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Blackjack (am.-kan. akcióthriller, 1998) 22.30 Kickboxer 5.: Az igazság nevében (amerikai akciófilm, 1995) 0.30 Blackjack (ism.) 2.30 Egy rém rendes család (amerikai vígjátéksor.) 3.00 Kickboxer 5.: Az igazság nevében (ism.)

FILM+

8.10 Kritikus pont (amerikai vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 A Midsomer gyilkosságok (sorozat) 14.55 Veszelyes kanyarok (amerikai vígjáték) 16.40 Ők is a fejkre estek (dél-af.-am. vígj.) 18.25 Balhé Bronxban (hongk.-kan. vígj.) 20.00 Akit Buldózernek hívtak (olasz-NSZK vígj.) 22.10 Kigyók a fedélzeten (am. akcióf.) 0.10 Veszélyeztetett faj (amerikai thriller)

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.30 Teleshop 12.20 Howard, a kacsa (am. vígj., 1986) 14.25 Kvízio - Telefonos játék 15.55 Lassie (am.-kan. filmsor.) 16.25 Capri - Az álomk szigete (olasz sor.) 17.25 Bűbajos boszorkák (am. filmsor.) 18.25 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Ál az alku - A játék-show 21.15 Aktív - A TV2 magazinja 21.50 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.25 NCIS. Los Angeles (am. krimisor.) 0.25 A férjem védelmében (am. tévéfilm sor.) Közben. Kenósorsolás 1.25 Bajnokok Ligája magazin 1.55 Tények Este Hírműsor 2.25 Gyilkos körök (sor.) 3.120Csillagközi romboló (am.-angol akciófilm-sor.) 4.10 Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

6.00 Saman király (sor.) 6.30 Lilo és Stitch (anim. sor.) 7.00 Senki sem tökéletes (sor.) 7.30 Apák és kicsik 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.00 Focus Monden 9.30 Sztárok seprűnyelen 10.30 Szökőár (am. akcióf., ism.), 2. rész 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Sport, diéta és egy sztár 14.30 Született feleségek (am. sor.) 16.00 Oliver Twist (angol filmdráma, 1999), 2. rész 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Mestersége: vendéglátó (reality show) 20.30 Csendes gyilkos, a fekete halál (amerikai-kanadai-francia thriller, 1992) 22.30 A végső megközelítés (amerikai akcióf., 2007) 0.30 Hírek 1.30 Oliver Twist (ism.) 3.30 A végső megközelítés (ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sorozat) 7.45 Teleshopping 8.00 Importált vej (sorozat) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának 12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém 15.00 Árulás a családban (sorozat) 16.30 Tereferé Bahmuval 18.45 A nap híre 19.00 D-Hírek 19.45 Menyet anyának 23.00 A pók hálójában (amerikai horror, 2007) 1.00 Camille Claudel (francia életrajzi dráma, 1988)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.00 Rájátszás (ism.) 10.00 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Negyedik (ism.) 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzártá (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 Arcok a liftben (ism.) 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értéktelenség más-ként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.00 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek (ism.) Mondatvadászat

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok - 36-os Roadster 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Amcsi motorok 12.00 Mocsári favágók - Nehéz idők 13.00 Hogyan csinálják? 14.00 Túlélés törvényei - Sierra Nevada 15.00 Ötödik sebesség 16.00 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - Robbanó öngyújtó 18.00 Amcsi motorok - Robbanó öngyújtó 19.00 A legnagyobb mindent visz 20.00 A túlélés törvényei - Alaskai-hegység 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Rács mögött külföldön - Peru 23.30 Megrázó történetek - Óriásfej 0.30 A borzalom pillanatai 1.30 Éljük túl a katasztrófát - Lavina 2.30 Time Warp - Amikor megáll az idő 3.00 A túlélés törvényei - Costa Rica-i esőerdő

HALLMARK

9.00 Nyughatatlan Jordan (sorozat) 10.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (am. sorozat) 13.00 Őrangyal (sor.) 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus 15.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 17.00 Különleges küldemény (am. vígj.) 19.00 Nyughatatlan Jordan (am. sor.) 20.00 Nash Bridges 21.00 Őrangyal (am. sor.) 22.00 Esküdt ellenségek (sor.)

Május 13., csütörtök

Az év 20. hete és 133. napja, hátravan 232 nap

Ma az **Imola**, illetve **Szervác** nevű olvasóinkat köszöntjük.

Az Imola női név, a régi magyar imola szóból ered, jelentése: mocsár, hínár. Női névként először Jókai Mór használta a Bálványosi vár című regényében.

A Szervác a latin Servatius név rövidülése, jelentése: a megmentett.

Holnap **Bonifác** napja lesz.

Évfordulók

• 1667-ben hunyt el Rhédey Ferenc erdélyi fejedelem.

• 1717-ben született Mária Terézia Habsburg-hercegnő, III. Károly magyar király leánya, német-római császárné, osztrák uralkodó főhercegnő, magyar királynő.

• Az egészség és biztonság nemzetközi napja a bányáiparban.

Vicc

Szibériai büntető- és mun-

katábor. Az egyik rab a másikkal: – Ide nem nagyon jönnek el a hírek. Azt sem tudom, hogy mi lett a Fisher-Szpaszkij sakkmérkőzés eredménye. – Vesztettem.

Recept

Márványos kuglóf

Hozzávalók: 3 tojás, 120 g vaj, 240 g porcukor, 1/8 l tej, 240 g darás liszt, 1 csomag sütőpor, 20 g kakaó

Elkészítése: A tojássárgáját, vajat és porcukrot 1/4 óráig keverjük. Beletesszük a tejet, a sütőporral elkevert lisztet és a keményre vert tojásdobot.

A tésztát könnyedén összekeverjük, és kétfelé osztjuk. Az egyik felébe belekeverjük az átszitált kakaót. A kuglóf-formát gondosan kikenjük, meglisztezzük, és kanállal, felváltva belerakjuk a világos meg sötét tésztát. Előmelegített sütőbe tesszük, és mérsékelt tűzön kb. 1 óra hosszat sütjük. A megsült, kihűlt kuglófot porcukorral meghintjük.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Rövid napos időszakok mellett többször erősen megnövekszik a felhőzet többfelé valószínű zápor, zivatar. Helyenként felhőszakadás, jégeső is lehet és viharos széllekedésekre is számítani kel.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
váltakozó idő zivatarokkal borongós, esős idő	22°C	11°C
váltakozó idő zivatarokkal	18°C	12°C
váltakozó idő zivatarokkal	26°C	12°C
váltakozó idő zivatarokkal	15°C	12°C
esőre, záporokra számíthatunk	20°C	11°C
váltakozó idő zivatarokkal	21°C	12°C
esőre, záporokra számíthatunk	22°C	13°C
esőre, záporokra számíthatunk	23°C	13°C
váltakozó idő zivatarokkal	22°C	11°C

A koleszterinnel csak óvatosan

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Az igazi tehetség az, amikor valaki tudja, mikor kell elrejtene tehetségét, és mikor kell megmutatnia. A tehetség sokkal inkább hasonlít egy erős forráshoz, mint egy nyugodt patakhoz. A tehetség minduntalan kitörést, megvalósulást keres magának, és nincs tekintettel a körülményekre. Ezért van az, hogy a tehetség önmagában még nem művészet, és

nem tud adni semmi szépet vagy jót. Ahhoz, hogy a tehetség szépséggé váljon, szükséges a megfelelő helyen, időben és módon való felmutatása. Szükséges, hogy munkával, verejtékkel párosuljon. Különbözően csak értelmetlenül lobogó tűz, és az önbecsapás biztos forrása lesz. Mindenkinek van valamilyen tehetsége. Aki bölcsen használja, az megbecsült és szeretett ember lesz.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A tüzes jegyű Kosokon átvonul a Nap, és uralkodóbolygójukkal, a Marssal jó fényzögben áll. Ön jókedvű és vidám.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bika-jegyen vonul át a Hold, és Ön igazán mozgalmassá napra ébred. Uralkodó bolygója, a Vénusz is itt tartózkodik, és váratlan életörömekekben részesíti.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kedvező égi hatás uralkodik, és csupa jó dolog fog ma történni. Ezek közül a szerelem első helyet foglal el szívében.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Egy szervezet, amely egykor méltónak tűnt és érdemesnek a tagdíjra, most kevésbé látszik vonzónak. Azon gondolkodik, hogy más irányban folytatja.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Az Ön érzelmi világa most nagyon érzékeny, észreveszi és elfogadja mások jelzéseit. Olyan emberek társaságát keresi, akik megosztják Önnel életeregetüket.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Egy kivételes kapcsolat kísértő és vonzó, még akkor is, ha Ön már nem szabad. Kerülje az alkalmat, tartóztassa Önmagát!

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Magasan a látóhatár felett tűndököl a Vénusz. Ma olyan emberekkel tölti az idejét, akiket szeret. Régen volt szórakozóhelye!

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Különböző személyes ügyeit intézi a fagyó Hold utolsó napján. Összefoglalja arra, hogy a fejlődés, felvirágzás egy magasabb szintjére jusson el.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy fiatal és szexis személy megpróbálja elbűvölni, és elszakítani Önt gyengéd kapcsolatától. Ne cselekedjen megdöbbenve.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Karrierjében változások állnak be, ami miatt lehet, hogy le kell mondania egy-két luxuskidásáról. Vigyázzon emberi kapcsolataira és a testi-lelki harmóniára.

VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)

Munkája során új emberekkel kerül kapcsolatba. Vigyázzon, hogy bízhat-e bennük vagy sem. Lelke mélyén érzi, hogy valamin változtatnia kell, de ez még nem érelődött meg.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A kedvezőtlen üzleti folyamatok miatt valószínűleg elmarad némi profittól. Ezért ne idegeskedjen, mert így sem tud rajta változtatni. Önnel szerencsenapja a csütörtök.

***	DÉLI HARANGSZÓ (NÉP.)	HANSSON; SVED IRO	CSOKI-MÁZAS FANK	...FŐVE EGYÜTT VANNAK	PÁRTI	LEMONDÓ SZOCSKA	LOGARITMUS (RÓV.)	FÖLVONÓ	OLÍVA
GAZDASÁGI ÉPÍTMÉNY									
PUSKÁT MŰKÖDÉSBE HOZ						IDEGEN OLAJ			
MEGGYŐZŐDÉSSEL HISZ					TÜZELŐ	ÁRPÁD APJA			
SPANYOL AUTÓK JELZÉSE		KECSESEN HAJLIK					VOTJÁK BETŰKI!		
FESLETT RÉSZI		BUZDÍT, INGEREL	ÉSZ				ELPANNASZOL	FÉLBE!	
ŐSZI HÓNAP (RÓV.)			VOLT (RÉG.)					CSERÉL	
TARTÓZKODÁS				SVÉD AUTÓMÁRKA					
KÁRTYALÉT				TARTÓ					
FORMÁJÁT NEM VÁLTOZTATÓ						EFFÉLE, KÖLTŐIEN			
						HAS KÖZEPE!			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:

Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:

Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:

Ágoston Hugó

Főmunkatársak:

Biró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:

Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Háttér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztő:

Osváth Annamária

Tudósítók:

Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0788-822442 (Csíkszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:

Tofán Levente

Grafikus:

Horváth István

Tördelőszerkesztők:

Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:

Chirode Linda

Terjesztési menedzser:

Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:

Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilág)

Jogtanácsos:

Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségnek, pénzügyalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:

1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolat minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Három pont, második cím

Megbotlott az Urziceni, így akár már szombaton bajnok lehet a CFR

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Akár már szombaton bajnoki címet ünnepelhet a Kolozsvári CFR élvonalbeli labdarúgócsapata, miután az Urziceni megbotlott kedd este Besztercén, s gól nélküli döntetlenjével hárompontnyira távolodott el a listavezetőtől. A címvédő ialomtáiki pontegyenlőség esetén is csak a Szamos-partiak mögött végeznének, mivel az egymás elleni mérkőzések eredményei a CFR-nek kedveznek.

„Nem is gondoltunk a bajnoki címre” – mondta Mihai Stoica, az Urziceni menedzsere, s szerte már ez a második hely is felmúlja a várakozásait. „A CFR hat játékost igazolt télen, mi hármat elveszítettünk. A jelenlegi pozíciónk elvárásaink és képességeink fellett van. Most a Vaslui és a Temesvár a legkisebb hibánkat is kihasználhatja. Végezhetünk a második helyen, de a negyedik is” – magyarázta a szakember, aki szerint dicséretes, hogy a csapatok az utolsó percekig küzdenek.

A második, még Bajnokok Ligáján való indulást érő helyre

A beszterceieknek sikerült visszarantani az Urziceni-t, amely így három pont távolságra került a CFR-től. Fotó: Agerpres

tehát a Vaslui, a Temesvár, és matematikailag akár még a Steaua is felérhet. Igaz ugyan, hogy ehhez az Urziceni-nek mindkét hátralévő mérkőzését el kellene veszítenie, ami eléggé meglepő lenne, hiszen könnyű

ellenfelek várnak rá. A 32. forduló után, két fordulóval a bajnokság vége előtt az élen Kolozsvár (63 pont), Urziceni (60), Vaslui (59), Temesvár (58), Steaua (56), Dinamo (52), Rapid (48), Galac (47) a sor-

rend, míg a tabella alsó felében a Ploiești-i Astra (34), a Craiova (33), a Iași (31), a Tg. Jiu (30) a Pt. Neamț (28) és a matematikailag bennmaradásra már esélytelen Gyulafehérvár (26) tanyázik. ◀

Az Aradi UTA kiütötte a Dévát, közel már a feljutás

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Az Aradi UTA magabiztos, 4-1 arányú győzelmet aratott hazai pályán a Déva ellen a másodosztályú labdarúgó-bajnokság 29. fordulójában, ennek ellenére Ionuț Popa, az alakulat technikai igazgatója elégedetlen volt a látottakkal. „Gyengén játszottunk” – jelentette ki, s vehemensen kritizálta a találkozó játékvezetőjét, Florin Ghimbășant. „Csapatunk nem tud játszani, mert nem engedik játszani. Most is lehetett látni, hogy mit műveltek a játékvezetők. Meg fogom kérni a szövetség illetékeseit, nézzék meg néhány mérkőzésünket, hogy ők is lássák, hogyan űznek csúfot belőlünk a bírók. Ma volt két tökéletes és szabályos gólunk, amelyet érvénytelenítettek” – magyarázta. Giovanni Catanzariti, a klub elnöke is elégedetlen volt a sármester tevékenységével, elmondása szerint a megfigyelő mellett állt a második játékrészben, ő is kritizálta a bíró néhány döntését. Ettől függetlenül az UTA továbbra is az élvonalba való feljutásért harcol, az viszont eldőlt: Vasile Turcu, a dinamósok volt részvényese nem fekteti be pénzét az „öreg hölgybe.”

Juniorok helyett ifik

Módosították az eddigi szabályzatot, s a következő szezontól a Liga II-es csapatoknak egy junior korú futballista helyett két 21 év alatti játékost kell szerepeltetniük. A juniorátust befejező labdarúgó csak akkor köteles elfogadni nevelőklubja legalább három évre szóló szerződésajánlatát, amennyiben az biztosítja a minimum ezer lejes havi fizetést.

Dél-Afrika hiányzó

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Lejárt a határidő, kedd éjjel mind a harminckét labdarúgó-válogatott szövetségi kapitányának nevesítenie kellett harmincfős bővített keretét a június 11-én rajtoló dél-afrikai világbajnokságra. A Nemzetközi Labdarúgó-szövetséghez (FIFA) beküldött listák alapján több klasszis is hiányozni fog az idei seregszemlérlől, így például Raymond Domenech kihagyta a francia alakulatból a Real Madridot erősítő Karim Benzemát és a Manchester City rutinos középpályását, Patrick Vieirát, de az Arsenalban futballozó Samir Nasrit sem utazik el a fekete kontinensre. Dunga a brazilok mestere Ronaldónak és Adrianónak sem küldött meghívót, Ronaldinho pedig egyelőre csak tartalékként, a vigaszágon került be a selekcóba. Bert van Marwijk holland szövetségi kapitány Ruud van Nistelrooyt, a Hamburg csatárát nem viszi magával. A támadó a 2008-as Európa-bajnokság után lemondta a válogatottságot,

de a mostani idényben azt mondta: ha számítanak rá, szeretne ott lenni Dél-Afrikában. A szakvezető azzal indokolta döntését, hogy a játékos térsérülése miatt sokat kihagyott, s még nem érte teljesen utol magát. A címvédő olaszoknál Francesco Totti, Luca Toni és Antonio Cassano sem kapott meghívót Marcello Lippitől, utóbbi elsősorban amiatt, mert a szövetségi kapitány nem kedveli. Diego Maradona, az argentinok szakvezetője Gabriel Militót, Javie Zanettit, Lisandro Lopezet és Esteban Cambiassot hagyta ki.

Meghívást kapott viszont néhány Liga I-ben légióskodó futballista, így például a Sven Goran Eriksson által irányított elefántcsontparti keretében a Kolozsvári CFR két játékosa, Traore és Kone, míg Pantelis Kapetanos, a Steaua gólvágója Otto Rehhagel görög csapatában szerepelhet. Lesznek visszatérők is a Dél-afrikai Köztársaságban rendezendő seregszemlén, így például Fabio Capello meghívta a 2007-ben visszavonult Jamie Carraghert az angol válogatottba. A bő kereteket június elsején kell 23 főre szűkíteni. ◀

Francesco Totti nem került be a vb-re utazó olasz válogatottba

Röviden

Elbúcsúztatták a Sepsiszentgyörgyöt

Az Aradi ICIM női kosárlabdacsapata 77-61-re győzött Sepsiszentgyörgyön kedden késő délután, s így 2-1-es összesítéssel továbbjutott az élvonalbeli bajnokság döntőjébe. A Maros-partiak a Szatmárnémeti búcsúztató és egyben címvédő Targovištěval találkoznak a fináléban.

Cârțut felfüggesztették tisztségéből

A Tg. Jiu-i Pandurii futballklubjának vezetősége felfüggesztette edzői tisztségéből Sorin Cârțut. Az utolsó két mérkőzésen Florin Bejinaru irányítja majd az élvonalbeli csapatot, míg a kegyvesztett trénernek más feladatkört fognak megszabni.

Hátrányból fordítottak a szlovákok

Szlovákia 2-0-ról fordítva nyert 4-2-re Fehéroroszország ellen a Németországban zajló élvonalbeli jégkorong-világbajnokság A csoportjának második fordulójában, míg a kvartett másik mérkőzésén az oroszok sőt 4-1 arányú sikert arattak Kazahsztán felett. A C csoportban a svédek 3-2-re verték a franciákat, a csehek pedig 3-2-re kaptak Norvégiától. A tegnapi mérkőzések lapzártánk után fejeződtek be.

A FIFA kizárta Salvadort

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség minden nemzetközi szerepléstől eltiltotta Salvador csapatát, miután a helyi kormány beavatkozott a futballszövetség ügyeibe, és akadályozta munkáját. A FIFA tavaly júliusban, a helyi szövetség elnökének lemondása után egy bizottságot állított fel a szervezet működtetése érdekében, és könyvelésének rendbetételére, a kormány azonban nem fogadta el a testületet. A FIFA június 8-ig adott határidőt a helyzet rendezésére, különben a mostani eltiltást egy évvel meghosszabbítja.

Kiesett Wozniacki, továbbjutott Hănescu

Kiesett a madridi salakpályás tenisztorna 4,5 millió dollár összdíjazású női versenyében Caroline Wozniacki. A világranglista második helyezette mindössze öt játékot nyert az ukrán Aljona Bondarenko ellen, a dán sportoló 6-2, 6-3-ra kapott ki a második fordulóban. A férfiak 3,7 millió eurós összdíjazású versenyében Victor Hănescu úgy jutott tovább az első körből, hogy orosz ellenfele feladta a játékot.

Prohorov megveszi a Netset

Mihail Prohorov orosz milliárdos – akinek vagyonát 9,5 milliárd dollárra becsülik – megvásárolja az észak-amerikai profi kosárlabda-bajnokságban (NBA) szereplő New Jersey Nets részvényeinek nyolcvan százalékát, miután a liga illetékesei rábólintottak az adásvételre. Az összeget nem hozták nyilvánosságra, ugyanakkor egyes források szerint a 45 éves iparmágnás korábban 700 millió dollárt kínált fel az idei szezonban sereghajtó alakulatért. A megállapodás egyben garantálja, hogy a Nets 2012-ig egy 18 ezer férőhelyes új csarnokba költözik, még hozzá Brooklynba. Prohorov ezzel az első külföldi NBA-klubtulajdonos lesz.

Főcsoportdöntős a Blackhawks

A Chicago Blackhawks 5-1-re nyert a Vancouver Canucks otthonában, és így 4-2-es összesítéssel bejutott az észak-amerikai profi jégkorongliga (NHL) Nyugati főcsoportjának döntőjébe. A Blackhawks a Detroit Red Wingset búcsúztató San Jose Sharks együttesével csap össze a fináléban. Keleten még mindkét elődöntő zajlik a Pittsburgh és a Montreal (állás: 3-3), valamint a Boston és a Philadelphia (3-2) között.